

Kinnitatud Rakvere linnavolikogu 28.08.2024. a määrusega nr 8

**RAKVERE LINNA ARENGUKAVA
AASTATEKS 2024-2030**

Rakvere 2024

SISUKORD	
SISSEJUHATUS	3
1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÕ	4
HARIDUS.....	4
NOORSOOTÕ. HUVIHARIDUS	10
2.TARISTU	12
3. RUUMILINE PLANEERIMINE.....	20
4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS.....	23
5. HALJASTUS	29
6. SPORT.....	32
7. KULTUUR.....	35
8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTE HEAOLU, TERVIS	38
TERVIS	42
9. KOLMAS SEKTOR	44
10. ETTEVÕTLUS, TURISM.....	45
11. Elanikkonnakaitse.....	50
12. RAHANDUS JA EELARVESTRATEEGIA (2024-2030).....	53
Rakvere linna eelarvestrateegia 2024-2030	56
KOKKUVÕTE	64

SISSEJUHATUS

Rakvere linna arengukava eesmärk on suunata linna arengut tervikuna, määratledes peamised tegevused valdkondade kaupa ning näidates ära valdkondade vahelised koostöö- ja arendamise võimalused.

Rakvere linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna suurus - rahvaarv 01.05.2024 seisuga 15029 elanikku, pindala 10,73 km² - arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: muuseumid, kutseline teater, spaad, tänapäevased spordirajatised, haridusasutused (üldhariduskoolid, ametikool, arvukalt huviringe ja seltsitegevust). Rahvusvaheline lennujaam on sajakonna kilomeetri kaugusel. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist täiendama panna. Kogukonna käekäik sõltub ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks. Seetõttu on Rakverel võimalus ka tänapäeval toimetada samasugustes raamides. Linnarahva arv on muutunud Rakveres üsna sarnaselt teistele Eesti maakonnakeskustele, nagu Viljandi, Paide ja Haapsalu - kasvanud XX sajandil jõudsalt, saavutati 80-ndate lõpul haripunkt 20 000 elanikuga. Alates sealtmaalt on linna rahvaarv aeglaselt, kuid pidevalt vähenenud.

Linnast teevad linna tema kodanikud. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuprognoozi erinevad stsenaariumid näitavad, et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolises-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha. Sellest teadmisest tuleb ka tuleviku planeerimisel lähtuda, jättes kavas n-ö võimalikke reserve juhuks, kui prognoos paika ei pea. Linna praegune suurus on küll paras elukeskkonna kvaliteedi jaoks, kuid ettevõtluse arenguks oleks soodsam, kui elanike arv tunduvalt kasvaks. Linna tuleviku jaoks oleks parim elanikkonna mõõdukas kasv – see tagaks optimaalse arengu ega tekitaks liialt suuri sotsiaalseid pingeid.

Linna arengu suunamise üheks oluliseks aluseks on linna üldplaneering. Kehtiv Rakvere linna üldplaneering annab võimaluse vaadata üle ka sellest lähtuvad kokkulepped, antud juhul siis linna arengukava.

Linna tulevikusoo – Rakvere on nooruslik ja ulja mõtteviisiga linn, kus ettevõtlikel elanikel on meelepärast ja tasuvat tööd, tagatud on väga heal tasemel esmased teenused, elukeskkond on rahulik ning keha ja vaimu virgenda hoidmiseks on palju mitmekesiseid võimalusi. Kodanikud on terved ja ettevõtlikud. Uljuse ja nooruslikkuse kõrval on väärtustatud kõigi vanuserühmade vajadused. Rakveres on ruumi mõelda.

1.HARIDUS, HUVIHARIDUS, NOORSOOTÖÖ

HARIDUS

Hetkeseis

Rakveres on esindatud haridustasemed alusharidusest kutsehariduseni, mis annavad õpivõimaluse linnas ligi 3500 lapsele ja noorele. Täiskasvanutele on koolitusvõimalusi munitsipaalkoolides, riigikoolides ja erakoolides. Lääne-Virumaa Keskraamatukogu toetab nii formaalharidust kui ka elukestvat õpet.

- **Alusharidust** omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: kuni 31. augustini 2024. a Rakvere Rohuaia Lasteaias, Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias. Alates 1. septembrist 2024. a liidetakse Rakvere Kungla Lasteaed ja Rakvere Triinu Lasteaed Rakvere Rohuaia Lasteaiaga. Erasektorist ostetakse lasteaia- ja lapsehoiuteenust vastavalt vajadusele.
- **Põhiharidust** omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Vabaduse Koolis ja Rakvere Reaalkoolis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Waldorfkoolis, Rakvere Eragümnaasiumis, väljaspool Rakveret asuvas Näpi Koolis ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.
- **Keskharidust** omandavad õpilased Rakvere Riigigümnaasiumis, Rakvere Eragümnaasiumis, Rakvere Waldorfkoolis ning mittestatsionaarses õppevormis Rakvere Ametikoolis.
- **Kutse- ja täiskasvanuhariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis ja Rakvere lähistel asuvas Tallinna Tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituudis.
- **Kõrgharidust** pakub Rakvere lähistel Tallinna Tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituut. –Rakvere linn arendab koostööd kõikide Eesti ülikoolidega pakkudes ja võimaldades koostööd teadusarenduseks, teadusprojektideks ja uuringuteks läbi erinevate koostööprojektide ning tudengitele praktika läbiviimiseks, nt lasteaedades ja üldhariduskoolides.
- **Huvihariduse** omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning linnas tegutsevates erahuvikoolides. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, riigikoolides ja kolmanda sektori asutustes.

Rakvere linna haridusvaldkonna olulisemad tugevused on:

- eriilmelised üldharidus-, huviharidus-, spordi- ja kultuuriasutused, mis moodustavad mitmekesise õpikeskkonna;
- koostöö erinevate haridusasutuste vahel;
- on loodud tasandus- või sobitusrühmad kõigis Rakvere munitsipaallasteaedades ning eri- või tõhustatud toe klassid munitsipaalkoolides;

- kaasaegsed infotehnoloogia võimalused;
- lasteaedade hooned on renoveeritud;
- haridusasutustes töötab tunnustusi pälvinud pädev personal.

Rakvere linna haridusvaldkonna kitsaskohad on:

- munitsipaalkoolide ruumide optimaalne kasutamine õpilaste arvust ja haridusvõrgu vajadustest lähtuvalt on kokku leppimata
- kvalifikatsioonile vastavate õpetajate ja tugispetsialistide vähesus ning ebapiisav järelkasv;
- pikaajalise linnaülese kaasava hariduse kontseptsiooni puudumine;
- rahaliste vahendite vähesus haridustehnoloogilisteks ja –metoodilisteks uuendusteks haridusasutustes nüüdisaegse õpikäsituse elluviimiseks;
- enamike koolide füüsiline õpikeskkond on vananenud;
- formaalse ja mitteformaalse hariduse lõiming on vähene;
- kõrghariduse omandamise võimalused Rakveres kohapeal puuduvad;
- koolides puuduvad karjäärinõustajad;
- rahaliste vahendite ja inimressursside vähesus kaasava hariduse rakendamiseks.

Visioon 2030: Haridusasutuste võrgustik ning formaalse ja mitteformaalse õppimise võimaluste paljusid toetab igas vanuses õppija vajadusi tervikliku isiksuse kujunemisel tema huvidest ja võimetest lähtuvalt. Rakvere linn on uuendusmeelne, väärtustab teadus- ja arendustegevust ning on koostöös kõrgkoolidega aktiivne ja nähtav. Õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemetete ja -liikide vahel.

- **Alusharidus:** kvaliteetne alusharidus on kättesaadav kõigile lastele, kelle vanemad seda soovivad;
- **Põhiharidus:** linna kõikides põhikoolides on loodud nüüdisaegset õpikäsitust toetavad õpitingimused kvaliteetse põhihariduse omandamiseks, mis võimaldab jätkata haridusteed soovitud koolis;
- **Huviharidus ja huvitegevus:** Rakvere linna elanikel on mitmekülgsed võimalused huvihariduse omandamiseks ja huvitegevusega tegelemiseks, üld- ja huvihariduses tehakse lõimitud koostööd ja ressursse kasutatakse optimaalselt;
- **Kesk-, kutse- ja kõrgharidus:** linnal on välja kujunenud koostöövormid kesk-, kutse- ja kõrgharidust ning täiskasvanute täiendusõpet pakkuvate asutustega, arvestatakse ümbruskonna tööjõuturu vajadusi.

Haridusasutuste ühisosana tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

HARIDUSASUTUSTE ÜHISOSA	Linna haridusasutused on integreeritud õppe- ja halduskorraldusega tervik, milles õpilastel on ühelt haridustasemelt või -astmelt teisele üleminek sujuv, vajadusi ja võimeid arvestav.			
	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
	E 1.1 Tuge vajavatele lastele on loodud vajaduspõhised õpivõimalused	T 1.1.1. Kaasava hariduse põhimõtetest lähtuvalt tuge vajavate laste/õpilaste toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.2. Tugispetsialistide koostöö soodustamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.3. Tugivõrgustiku (tugispetsialistid, koolide HEV-meeskonnad, linna sotsiaalosakonna töötajad jms) töö ühtsete põhimõtete edasiarendamine lasteaedades ja koolides (vastutamine, infovahetus).	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.4. Integreeritud tugiteenuste mudeli väljatöötamine koolist väljalangevuse ennetamiseks ("Varajane märkamine ja sekkumine") ja väljatöötatud mudeli jätkusuutlik rakendamine	2024-2027	Haridusasutuste tugi- jm spetsialistid (lasteaia ning koolide õpetajad, noorsootöötajad)
		T.1.1.5. Rakvere haridusasutuste ülese õppenõustamissüsteemi mudeli väljatöötamine.	2024-2025	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
		T.1.1.6. Rakvere üldharidus- ja huvikoolide personali järjepidev koolitamine hariduslike erivajadustega laste õpetamiseks ja toetamiseks	2024-2030	Linnavalitsus, haridusasutused
T.1.1.7. Suurendada haridusasutuste, sh noorsootöösutuste ja huvikoolide võimekust rakendada kaasava hariduse põhimõtteid ostes hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamiseks,		2024-2027	Linnavalitsus, haridusasutused, projektid	

		tugiteenuste osutamiseks, õppimiseks või noorsootöö teenuste osutamiseks vajalike õppe-, abivahendeid, õppematerjale või -vara.		
		T.1.1.8. Hariduse valdkonna kaasavatele ja kvaliteetsetele teenustele võrdse juurdepääsu parandamine, arendades juurdepääsetavat taristut.	2025-2030	Linnavalitsus, haridusasutused, projektid
E 1.2 Kvalifitseeritud õpetajate järelkasvu toetamine		1.2.1. Õpetajatel on teadmised ja valmisolek töötada mitmekeelses klassi- või rühmaruumis ning toetada lapsi, kellel on eesti keelest erinev kodune keel ja kultuur.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused,
		1.2.2. Õpetajatele, haridusasutuste tugispetsialistidele ja juhtidele on tagatud tugi keeruliste juhtumitega toimetulekuks superviisioonide, psühholoogilise nõustamise vms läbi. Töötajatele vaimselt ja füüsiliselt turvalise ning tervist ja heaolu toetava keskkonna ja õppekorralduse tagamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused,
E 1.3 Haridusasutused osalevad ühiselt või oma asutusega õppeprotsessi toetavates projektides ja programmides.		T 1.3.1 Üleriigilistes ja rahvusvahelistes programmides ning projektides osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
E 1.4 Rakvere linna haridusasutustel on ajakohane infotehnoloogiline taristu.		T 1.4.1 Infotehnoloogia ajakohastamine	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, erasektor, projektid
E 1.5 Rakvere linn on koostööpartner täiskasvanu- haridust ja erialaõpet pakkuvatele asutustele.		T 1.5.1 Täiskasvanute täiend- ja ümberõppe toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, projektid

	E 1.6 Linn on avatud koostööks erinevate kõrgkoolidega	T 1.6.1 Koostöös kõrgkoolidega linna arengu toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused
		T 1.6.2 Linnavalitsus ja allasutused võimaldavad praktikakohti erinevate kõrgkoolide üliõpilastele.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused

Lisaks linnas lahendamist vajavad haridusvaldkonna eesmärgid, haridusvaldkondade lõikes

	Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
ALUSHARIDUS	Kvaliteetne alusharidus on kõigile soovijatele kättesaadav.			
	E 1.7 Alusharidus on kättesaadav, igale alushariduse soovijale on tagatud kvaliteetne õpe ja tugiteenused	T 1.7.1 Sõimealiste laste lapsehoiu-teenuse rahastamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
		T 1.7.2 Täiendavate lasteaia- ja sõimekohtade ostmise erasektorist.	Vajadusel	Linnavalitsus, projektid
		T 1.7.3 Koostöö eralasteaedade ja lastehoidudega.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
		T 1.7.4 Lasteaedades märgatakse iga lapse eripära ja tagatakse sobiv arengukeskkond, mis kindlustab võimetekohase haridustee jätkamise.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad
		T.1.7.5. Lasteaedade ja -hoidude ümberehitamine kõikide laste vajadusi arvestades	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad, lastehoiud
		T 1.7.6. Lasteaedade juhtkondade erialaste kompetentside toetamine lähtuvalt haridusasutuse juhi kompetentsi mudelist.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, lasteaiad

PÕHI- ja KESKHARIDUS	Rakvere koolides on loodud võimalused kaasaegse, kvaliteetse ja konkurentsivõimelise põhihariduse omandamiseks.			
	E 1.8 Koolide füüsiline õpikeskkond vastab õppekava nõuetele.	T 1.8.1 Analüüsitakse olemasolevate põhikoolide ruumiprogramme, arvestades ruumikvaliteedi põhimõtetega, sh aja- ja asjakohasus, ligipääsetavus, kohandatavus, säästlikkus ja tõhusus, keskkonnasõbralikkus, ohutus, tervislikkus jm.	2024-2025	Linnavalitsus, riik, projektid
		T 1.8.2- Koolihoonete ümberehitamine kõikide õpilaste vajadusi ja nüüdisaegset õpikäsitust arvestades. Õppekeskkond on liikumist soodustav.	2024 - 2027	Linnavalitsus, riik, projektid
	E 1.9 Haridus on konkurentsivõimeline.	T 1.9.1 Koolijuhtide erialaste kompetentside toetamine lähtuvalt haridusasutuse juhi kompetentsi mudelist.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.2 Koolide õppetöö korralduse paindlikkuse (nt. õuesõpe jm vormid) toetamine ja vajalike vahendite soetamine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.3 Külalisõpetajate kaasamine, õpilaste ja õpetajate välisvahetus.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.4 Koostöö linnas tegutsevate koolidega, et laiendada valikuvõimalusi põhihariduse omandamiseks erinevate pedagoogiliste lähenemisviiside kaudu.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, projektid
		T 1.9.5 Üldhariduskoolid teevad koostööd huvikoolidega, et siduda formaalne ja mitteformaalne haridus, lähtudes suunast „Linn kui õpikeskkond“.	2024-2026	Linnavalitsus, koolid, projektid

NOORSOOTÕ. HUVIHARIDUS

Hetkeseis

Rakvere linnas on mitmekesised noorsootöövõimalused. Erinevad sihtrühmad on kaasatud huvikoolide, huvitegevuste, noortekeskuse, sotsiaalkeskuse laste päevakeskuse ja koolides korraldatava noorsootöö kaudu.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused kahes munitsipaalhuvikoolis: Rakvere Muusikakoolis ja Rakvere Spordikoolis. Lisaks toetatakse Rakvere linnas tegutsevaid erahuvikoole muusika-, tantsu-, kunsti-, tehnika- jm valdkonnas.

Huvitegevust pakutakse linna üldhariduskoolides, erakoolides, riigikoolides, Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskuses, noortekeskuses, kultuuri- ja spordiorganisatsioonides jm. Riikliku täiendava toetuse abil on võimalik huvihariduse ja huvitegevuse valdkonnas mitmekesistada huvihariduse ja -tegevuse võimalusi ja kättesaadavust.

Rakvere Avatud Noortekeskus kaasab oma tegevusse noori vanuses 7-26 aastat. Koostöös erinevate huvitegevuste pakkujatega, koolide huvijuhtidega ja organisatsioonidega luuakse noortele mitmekesiseid võimalusi arendavateks tegevuseks nii noortekeskuses, kui ka avatud linnaruumis. Avatud noortekeskus töötab õpilasmaleva korraldamisega noorte tööhõivevalmidust. Riskioludes elavate ja/või probleemkäitumisega noorte toetamisel tehakse koostööd politsei ja laste heaolu spetsialistidega. Noortekeskus kuulub Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse, maakonna noorsootöötajate võrgustikku ja on avatud võimalustele erinevate võrgustikega liitumiseks. Noortekeskuses töötavad vastava haridusega ja/või noorsootöötaja kutset omavad töötajad.

Mitmekesised vaba aja sisustamise võimalused on loodud noortele Lääne-Virumaa Keskraamatukogus ja Rakvere Sotsiaalkeskuse laste päevakeskuses.

Rakvere linnas tegutsevad erinevad noorteorganisatsioonid: Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool jt).

Rakvere linna noortel on võimalik osaleda Rakvere linna õpilasesinduses. Noorte osaluskogudena tegutsevad õpilasesindused enamikes linnas asuvates koolides. Rakvere linnas on noorte omaalgatuse toetamise kord, mis võimaldab noortel oma ideid realiseerida.

Aasta 2030 visioon

- Linnas on noortele loodud head tingimused arenguks ja eneseteostuseks mitmekülgse, lõimitud formaalse ja mitteformaalse õppe kaudu.
- Noorsootöös lähtutakse noorte tegelikest vajadustest ja huvidest toetamaks noore positiivset arengut.
- Noorsootöötajad on kvalifitseeritud valdkonnaspetsialistid.
- Avatud noorsootöö pakutakse kaasaegsetes tingimustes.
- Noorsootöös, huvihariduses ja -tegevuses omandatud oskused ja pädevused on arvestatud üldharidusõppes.
- Rakvere on osa maakondlikust ja üleriigilistest noorsootöö võrgustikest.

- Noorteinfo on hästi kättesaadav, soodustatakse noorte osalus kogemuse saamist ning tagatud on mitmekülgsed võimalused ettevõtlikkuse suurendamiseks.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 1.10 Huviharidus ja huvitegevus on kvaliteetne ja mitmekesine ja kõigile soovijatele kättesaadav	T 1.10.1 Jätkusuutliku toetussüsteemi loomine toimivate organisatsioonide toetamiseks ja uute, valdkonda mitmekesistavate tegevuste arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, huvikoolid, spordiklubid, kultuuriseltsid
	T. 1.10.2 Noortega tegelevate organisatsioonide ja erahuvikoolide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 1.10.3 Huvihariduses ja huvitegevuses osalemise info haldamissüsteemi arendamine (Arno/SPOKU).	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, koolid, huvikoolid, kultuuriseltsid, spordiklubid
	T 1.10.4 Noorte info pakkumiseks Infohundi keskkonnaga liitumine.	2024-2025	Linnavalitsus
	T 1.10.5 Noorte kaasamise toetamine (nt osaluskoogu)	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik
	T 1.10.6 Munitsipaalhuvikoolide kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
E 1.11 Noortekeskuse tegevuse toetamine	T 1.11.1 Rakvere Avatud Noortekeskuse tegevuse arendamine ja kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 1.11.2 Noorsootöötajate koolitamine ja arengu toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 1.11.3 Noorsootöötajatel võimaldatakse osaleda valdkonna võrgustikes.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 1.12 Noorte omaalgatuse toetamine	T 1.12.1 Noorte omaalgatusprojektide järjepidev toetamine, toetustingimuste kaasajastamine.	Pidev	Linnavalitsus

E 1.13 Rakvere linn aitab kaasa noorte tööhõive suurendamisele	T 1.13.1 Õpilasmaleva korraldamine noortele tööharjumuse kasvatamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus
E 1.14 Rakvere linna noorsootöö valdkonna arendamine	T 1.14.1 Noorsootöö kvaliteedi hindamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, noortekeskus, riik, projektid
	T 1.14.2 Noorsootöövaldkonna töötajate ja noorte tunnustamis korra kehtestamine.	2024-2025	Linnavalitsus, noortekeskus, huvikoolid, riik, projektid
E 1.15 Noorsootöö teenuse jõudmine uute noorteni	T 1.15.1. Osalemine riiklikes ja rahvusvahelistes projektides ning programmides.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, allasutused, projektid
	T 1.15.2 Mobiilse kontaktnoorsootöö teenuse arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, allasutused, projektid
E 1.16 Erineva emakeele, kultuurilise- ja sotsiaalse taustaga noored on kaasatud noorsootöö tegevustesse	T 1.16.1. Toetatakse töötajate oskust suhelda eesti keelest erineva emakeelega noortega.	Pidev	Linnavalitsus, riik, projektid
	T 16.2.2 Korraldatakse regulaarselt lõimumist soodustavaid tegevusi.	Pidev	Noortekeskus, huvikoolid, erasektor

2.TARISTU

Hetkeseis

Taristu ehk infrastruktuuri all käsitletakse selles peatükis eelkõige tehnilist taristut: teed ja tänavad, vee- ja kanalisatsioonivarustus, elektri-, gaasi-, sooja- ja sideliinid. Rakveres on selles suhtes olukord üsna hea. Linnal on hea asukoht Tallinna–Narva maantee ääres, seda läbib ka raudtee, sadamad (Tallinna, Kunda jm) on läheduses ning ka rahvusvaheline Tallinna lennujaam jääb vaid sajakonna kilomeetri kaugusele. Need on inimeste ja kaupade liikumiseks olulised kanalid. Linnasiseseks toimimiseks on aja jooksul välja ehitatud ka eluks ja ettevõtluseks vajalikud tehnovõrgud.

Lühidalt nende olukorrast liigiti:

Vesi ja kanalisatsioon

Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööpäevas on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside tsentraalse süsteemiga liitumise võimalus on loodud ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest. Edaspidi tuleb töötada selle nimel, et linna kodanikele ja ettevõtjatele tagada optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus, et ka need majapidamised, mis siiani kasutavad oma veetarbeks salvkaevusid ning kanalisatsiooniks kogumiskaeve, ühendataks tsentraalsesse võrku. Kindlasti jätkub trasside rekonstrueerimine, sademevee kogumise ala laiendamine ning veepuhastusseadmete rekonstrueerimine. Edasiste arenduste puhul tuleb leida vahendeid liitumiste rajamiseks ning seda vajadusel ka naaberomavalitsuste territooriumil. Ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arengusuunad on täpsemalt määratud ja kirjeldatud ÜVK arengukavas aastateks 2022-2035.

Gaasivarustus

Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivarustuse võrgu omanike huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka oma trasse.

Side

Konkureerivaid teenusepakkujaid on piisavalt. Võrgud on hästi välja arendatud ning käib nende pidev uuendamine. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitega, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka õhu kaudu leviv andmeedastus. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Plaanis on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teha. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia Eesti AS arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia Eesti AS huvi on tänavate rekonstrueerimisel kõrvaldada õhuliinid ja asendada need maakaablitega. Avaliku WiFi-võrguga on kaetud piirkond keskväljak-Kolmainu kirik-Tallinna tänav.

Elektrivarustus ja välisvalgustus

Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on valdavalt vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse võimalusel maakaablitega ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Rakvere linn ostab elektrienergiat börsilt, korraldades riigihanke minikonkursside kolme pakkuja vahel iga poole aasta tagant.

Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku 87,5 km, valgustuspunkte on kokku ca 3000, sh. 75% LED valgustid, välisvalgustusvõrgu kilpe 45 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste 930. Edaspidises arengus on suund võetud sellele, et järk-järgult asendatakse amortiseerunud ja suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga kaasaegsete valgustite vastu. Võimalusel kasutada riiklike tõukefondide rahalisi vahendeid tänavavalgustuse uuendamiseks. 2019. aastal sai Rakvere linn toetust EL Ühtekuuluvusfondist KIK vahendusel projektile „Rakvere linna tänavavalgustuse renoveerimine“, mille raames on renoveeritud ja täiendavalt lisatud kokku 1554 tänavavalgustuspunkti. 2024 veebruaris lõppes Rakvere linna eelarveliste vahendite abil järgnev tänavavalgustuse uuendamise projekt, mille raames vahetati välja ca 250 valgustit. Lähiaastatel on plaanis Rakvere linna tänavavalgustus etapiviisiliselt viia täielikult üle LED-valgustusele ja kaasaegsele infrastruktuurile.

Soojavarustus

Üldist

Rakvere linna kaugkütte soojustarve vajaduste katmiseks on Rakveres 2023. aastal neli kaugküttevõrku – Lennuvälja, Kukeküla, Vanalinna ja Südalinna. Võrgupiirkonnad pole omavahel torustikega ühendatud (vt Rakvere kaugküttepiirkonna kaarti), kuid moodustavad ühtse kaugküttepiirkonna, milles tarbijatele rakendub ühtne keskmine müügihind.

Rakvere kaugküttesüsteemi on tunnustatud energiatõhususe märgisega “Tõhus kaugküte”. Nimetatud märgisega kaugküttevõrk vastab EL energiatõhususe direktiivis 2012/27EL sätestatud tingimustele, mille kohaselt on tõhus kaugküttesüsteem, mis kasutab vähemalt 50% taastuvenergiat, 50% heitsoojust; 75% koostoodetud soojust või 50% sellise energia ja soojuse kombinatsiooni.

Kaugküttepiirkonna kirjeldus

Rakvere kaugküttepiirkonna põhiosa moodustab nn **Südalinna võrk**, milles tarbimise osakaal kogu linna kaugkütte tarbimisest moodustab 92%. Südalinna võrgupiirkonna tarbijateks on 89 korteriühikut, 51 ärihoonet, 25 KOV hoonet ja 5 eramut.

Lennuvälja võrk varustab soojusega tarbijate gruppi piirkonnas, mis paikneb raudteest põhja pool. Lennuvälja võrgupiirkonna tarbijateks on 7 korterelamut ja 2 tootmishoonet, millest viimane liitus kaugküttega alles 2022.a.

Väike, raudteejaama läheduses paiknev **Kukeküla võrk** varustab ainult nelja tarbijat (4 kortermaja).

Vanalinna võrk varustab soojusega väikest hoonete gruppi, mille moodustavad AS Virumaa Muuseumid hooned Tallinna tänava alguses ning korterelamu aadressil Pikk tn 1.

Soojuse tootmine

Rakvere võrgupiirkondadest on Südalinna piirkonnas Päikese tänaval arvestatav taastuval kütusel töötavad 2,0 MW kaitis ja 5,2 MW koostootmisjaam, mis kuuluvad Adven Eesti AS-le ja mis enamuse aastast töötavad maksimumi lähedastel koormustel, kuid see ei ole piisav

Südalinna võrgu soojuskoormuse katmiseks. Tipuvõimsuse katmiseks toodetakse soojusenergiat AS-i Rakvere Soojus Lembitu ja Roosi tänava katlamajades.

Perioodi 2021-2023 keskmisena oli Rakvere kaugküttepiirkonnas hakkepuuidu baasil toodetud soojusenergia osakaal 77%, maagaasil 15% ja põlevkiviõlil 8%, kuid suvel tuleb piisava koormuse puudumisel koostootmisjaam seistada.

AS-i Rakvere Soojus katlamajad töötavad kõik maagaasil, välja arvatud Südalinna piirkonna Lembitu tänava keskkatlamaja ja Lennuvälja piirkonna katlamaja, kus on võimalik kasutada teise kütusena põlevkiviõli. Põlevkivi kasutuselevõtt oli põhjustatud kõrgest maagaasihinnast ja tagas energiakriisi ajal varustuskindluse. Käesoleval aastal on maagaasi hind oluliselt langenud ja sellest tulenevalt põlevkiviõli ei kasutata.

AS Rakvere Soojus võrguettevõtjana vastutab soojusenergia varustuskindluse tagamise eest. Varustuskindluse tagamine tähendab kogu vajaliku soojuskoormuse katmise võimekuseks valmisolekut ehk sisuliselt kogu soojustarbijatele kõige külmemal ajal vajamineva soojuskoormuse katmiseks vajaliku soojuse tootmise ja edastamise seadmete valmisolekut kiireks automaatseks käivitumiseks. See hõlmab vajaliku võimsusega katelseadmete pargi töökorras hoidmist, et tagada kaugküttesüsteemi varustuskindlus igal ajahetkel.

Kaugküttevõrgu tehnilised andmed

Rakvere kaugkütte võrkude summaarne torustike pikkus on 21 615 m, millest välistorustikke on 18 886 m ja keldrites paiknevaid ja sisetorustikke 2 729 m. Välistorustikest on rekonstrueeritud 16 734 m ehk 88,6%. Keskmise suhteline soojuskadu 2023. aastal 16%.

Perioodil 2018-2021 uuendati Südalinna võrgupiirkonnas vanu amortiseerunud kaugküttesektorustikke 4,4 km ulatuses, mis annab soojuskao arvestuslikuks kokkuhoiuks ca 1900 MWh aastas ja vähendab süsiniku heidet 50,26 t CO₂/a. Soojustorustikke uuendati SA KI toetuse toel.

Rakvere kaugküttepiirkonna arenguperspektiivid

Jätkuvalt on oluline teha investeringuid energiatõhususe, varustuskindluse ja energia julgeoleku suurendamiseks. Maagaasi osatähtsuse vähendamiseks on vajalik teostada maagaasi asendamine taastuva kütusega, nt pelletitega Lennuvälja ja Kukeküla võrgupiirkonnas. Vanalinna võrk on perspektiivne ühendada Südalinna võrgu selle haruga, mis paikneb Vanalinnast põhja pool endise piiritusetehase piirkonnas. Ligikaudne torustiku pikkus on umbes 400 m, kuid seda torustikku oleks võimalik pikendada kuni Rakvere Teatrini. Rakvere Teatri ja Politsei- ja Päästeteenistuse hooned asuvad küll väljaspool Rakvere kaugküttepiirkonda, kuid neid köetakse gaasiga ja nende hoonete ühendamine kaugküttesse oleks kasulik nii hoonete valdajatele kui Rakvere Soojus AS-le. 2016. a valminud arengukava järgi võib nende hoonete hinnanguline energiatarbimine olla 3900 MWh/a ja maksimaalne soojuskoormus 1,85 MW.

Tallinna Tehnikaülikooli Energiatehnoloogia instituut kutsus Rakvere Linnavalitsust partneriks HeatPlan projektis, mille sisuks on soojusmajanduse arengukavade koostamine. Rakvere sobiks suurepäraselt, sest on olemas palju erineva profiiliga soojustarbijaid, koostootmisjaam ning kogemused soojusmajanduse arengukavadega.

Olemasolev arengukava on koostatud aastani 2026. Rakvere linnavalitsus koostöös AS-ga Rakvere Soojus otsustasid koos Energiatehnoloogia instituudi teadlastega osaleda HeatPlan projektis, mille tulemusena valmib hiljemalt 2026 uus arengukava.

Jätkuvalt on oluline teha investeeringuid energiatõhususe, varustuskindluse ja energia julgeoleku suurendamiseks.

Raudtee

Raudtee olemasolu linnas on positiivne faktor. Kuigi ühelt poolt tekitab see juurde probleeme liikluses, ohutuses ja mürafoonis, siis teiselt poolt avab võimalusi kaubavedudeks ja reisijate veoks. Viimastel aastatel on reisijate veo puhul rongi kasutamine muutunud oluliselt populaarsemaks. Rongiliikluse areng reisijateveo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas ja vastupidi. Iseasi, kas selline pendelränne pikemas perspektiivis ikkagi parim lahendus on. Kokkuvõttes lisab raudtee olemasolu linnas siiski võimalusi olemasolevatele ning uutele ettevõtjatele. Raudteejaama kõrvale Jaama pst 16 krundile on välja ehitatud bussiooteplatvorm, jalgrattahoidikud, pingid ning autoparkla rongile läinud inimestele. Lisandumas on tualettruumid ning katusealune busside ootamiseks ja infotabloo ning kaetud jalgrattaparkla.

Sõiduteed

Suuremaid investeeringuid nõudvad objektid, nagu viadukt ja uued läbimurded jms teostatakse välisvahendite kaasamise võimaluse korral.

Linnateid renoveeritakse vastavalt vajadusele ja võimalustele.

Ühistransport

Alates 2016. aastast on ühistransport Rakvere linna korraldada. Aastast 2022 alustasid Rakvere linnaliinide teenindamist 8-aastase avaliku teenindamise lepingu alusel gaasikütust kasutavad bussid. Uue avaliku teenindamise lepingu aastane liiniveo maht oli ca 316 tuhat liinikilomeetrit. 2021. aasta sügisest hakkas järsult tõusma gaasikütuse hind ning selleks, et vedaja oleks suuteline avaliku teenindamise lepingut täitma ning Rakvere linn oma eelarvelisi vahendeid arvestades lepingu töömahtu rahastama, vähendati liiniveo mahtu alates 01. septembrist 2022 rohkem kui 40%. Alates 2023. aastast on Rakvere linnaliinide aastane veomaht u 178 000 kilomeetrit ning lähiaastatel see ei muutu.

Kõnniteed (käsitletakse ka kergliiklejatele mõeldud teid)

Rakveres on kergliiklus- ja kõnniteede arvukus suurenenud ja tehniline seisukord on tunduvalt paranenud, võrgustiku arendamist tuleb jätkata. Hõredama liiklusega tänavatel on väikelinnas rattaga liikumiseks mõistlik kasutada tänavat ning paralleelse rattatee rajamine ei

ole otstarbekas. Küll aga on vajalik rajada kergliiklusteed tihedama liiklusega autoteede kõrvale, kus oleks tagatud ka suurem potentsiaalne kasutajate hulk. Arengukava perioodil:

- Kesklinn – Tartu tänava lõpuni
- Kesklinn – Narva tänava lõpuni
- Kesklinn – Rägavere tee lõpuni
- Karja tänav, Vesiveski tänavast Kastani puiesteeni
- Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni

Aasta 2030 visioon

- Linnasiseselt on välja arendatud kõnni- ja kergliiklusteede võrk, mis võimaldab elanikel mugavalt igapäevased toimingud sooritada jalgsi või kergliiklusvahendiga. On loodud ühendused linna ringteega ja ümbruskonna valdade kergliiklusteedega. Toimib kergliiklusvahendite laenutussüsteem.
- Rakverel on tagatud hea transpordiühendus nii reisijate kui kaubavedude osas kõigis suundades.
- Linn on täies ulatuses varustatud korralike vee- ja kanalisatsioonitrasside võrguga. Teenuse hind ja kvaliteet on tasakaalus. Tagatud on piisava ressursiga kvaliteetne, puhas vesi.
- Energiaturul valitseb vaba konkurents ning toimiv turg tagab elanikele ja ettevõtjatele võimaluse leida endale parim teenusepakkuja. Kohalikul ressursil baseeruv taastuvenergia on saavutanud energiabilansis arvestatava osakaalu.
- Rägavere tee ja Linnuriigi ühendamine.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.1. Kõnni- ja kergliiklusteede ehitus ja remont	T 2.1.1 Nimetatud lõikude rajamine, mis ühendab erinevad suunad: 1. Kesklinn – Tartu tänava lõpuni 2. Karja tänav - Vesiveski tänavast Kastani puiesteeni 3. Kesklinn - Rägavere tee lõpuni 4. Tammiku tn – Õie tn kuni Tõrma ringini 5. Kesklinn – Vabriku tänava ja Näituse tänava ristmikuni 6. Narva tn 7. Vabaduse tn. – Linnu tee	2024-2030	Linnavalitsus, projektid

<p>E 2.2 Sõiduteede ning ristmike remont ja rekonstrueerimine</p>	<p>T 2.2.1 Suure koormusega tänavate ja ristmike väljajehitamine <i>Teed ja tänavad</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rägavere tee (Kaevu tn – linnapiirini) 2. Tallinna tn (Võidu tn – Kauba tn) 3. Võidu tn (Jaama tn – Tallinna tn), Kuke tn 4. Karja tn (Vesiveski tn – Tartu tn) 5. Sauna tn 6. Narva tn 7. Õli tn 8. Niine tn 9. Kauba tn 10. J. Kunderi tn 11. Vabaduse tn 12. Sikupilli tn 13. Muru tn 14. Tartu tn <p><i>Ristmikud</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Laada – F. G. Adoffi 16. Tartu tn – Lilleoru tn 17. Lai tn ringristmik 	<p>2024-2030</p>	<p>Linnavalitsus, projektid</p>
<p>E 2.3 Energiasäästu arendamine</p>	<p>T 2.3.1 Rakvere soojamajanduse arengu ja investeringute kava uuendamine.</p>	<p>Pidev</p>	<p>Linnavalitsus, AS Rakvere Soojus, projektid</p>
<p>E 2.4 Tänavavalgustuse ökonoomsemaks ja energia-säästlikumaks muutmine kasutades innovatiivseid lahendusi</p>	<p>T 2.4.1 Tänavavalgustuse õhuliinide asendamine maakaabelliinidega ja lampide järk-järguline asendamine ökonoomsemate ja töökindlamatega.</p>	<p>Pidev</p>	<p>Linnavalitsus, projektid</p>
<p>E 2.5 Raudteetranspordi integreerimine erinevate liikumisviisidega</p>	<p>T 2.5.1 Paigaldatakse bussiliikluse reaalaja infotahvliid.</p>	<p>2025-2030</p>	<p>Linnavalitsus, projektid</p>

Lisaks linnas lahendamist vajavad eesmärgid, tegevused ja projektid

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 2.6 Ühistranspordi arendamine	T 2.6.1 Ühistranspordiliinide peatuskohtade korrastamine ja remont.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.6.2 Autovabade päevade korraldamise propageerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 2.7 Linna liikluskeemi arendamine, tänavavõrgu arendamine	T 2.7.1 Uute parklate ehitamine kesklinnas Keskväljaku kõrvale (Laada tn 12a planeeritava hoone alla), Lai tn 11b, Kastani puiestee, Vabaduse, Võimla tänava vahelisele alale, sh maa-alune parkla.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.2 Seminari tänava arendus.	2025-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.3 Päikese tänava ühendamine Vabaduse tänavaga.	2025-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.5. Linnuriigist läbimurre Rägavere teele.	2025-2027	Linnavalitsus, projektid
	T 2.7.6 Kungla tn pikendus, Tuuslari, Linda ja Salme tn välja ehitamine.	2024-2025	Linnavalitsus, projektid
E 2.8 Liikluse muutmine jalakäija- ja jalgratturisõbralikuks	T 2.8.1 Kergliiklusvahendite parkimiskohtade broneerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 2.8.2 Promenaadi ja Seminari tänava telje omavaheline ühendamine ja kujundamine atraktiivseks kaasaegseks jalakäijate alaks.	2025-2030	Linnavalitsus, projektid
E 2.9 Linnas on piisavalt elektriautode laadimiskohti	T 2.9.1 Linna luuakse elektriautode laadimistaristu.	2024-2030	Linnavalitsus, projektid, erasektor

3. RUUMILINE PLANEERIMINE

Hetkeseis

Linna ruumiline planeerimine ning arendamine on läbi aegade olnud prioriteetne ning järjepidev ning sellest tulenevalt ka hetkevajadustega arvestav. Linn on ümbruskonna omavalitsustega väga tihedalt seotud nii sisuliselt kui ka logistiliselt (liiklusühendused, kergliiklusteed, kaubanduskeskuste paiknemine, funktsioonide jagamine). Üle aegade linna suurima kaaluga kesklinna detailplaneering Lai tn 21 krundil on jõudnud oma menetlusega läbida esimese avaliku väljapaneku ning kaasamise kõigi erinevate valdkondade poolt.

Tulevikuvisionid

Linna planeerimine on pikk ja järjepidev töö. Kesklinna tihendamine on jätkuvalt prioriteet. F.G. Adoffi tn 1 projekt äri- ja kortermajast on jõudnud järgmisesse staadiumisse ning on saanud ehitusloa. Parkali 9 ja 9a kinnistutele on visandatud ühtne arhitektuurne lahendus äri- ja eluhoonetest. Parkali 9a kortermajale on juba ka väljastatud ehitusluba. Mõlemad alad on väga olulise koha peal linna üldist tihedust ja funktsionaalsust silmas pidades.

Siinkohal on hea meenutada, et Parkali tn 6 kinnistu on samuti kaetud detailplaneeringuga, mis pikemas perspektiivis annab võimaluse selle ala hoonestamiseks ning ka suuremahulise parkimismaja ehitamiseks. Parkali 9 krunt hakkab rikastama jalakäija liikumistrajektoori keskväljakult vallimäe poole, planeerides oma esimese korruse funktsioonid avalikeks ja suunatuna rohestatud Parkali tänava jalakäijate promenaadile. F. G. Adoffi tn 1 hoone hakkab pakkuma rentimiseks äripinda ning kortereid ka pereinimestele. Oluline on see, et tekib ka juurde kvaliteetset elamispinda otse südalinnas. Kesklinna krooniks on kujunemas Lai tn 21 kinnistu ning selle ümbrus, mis sisaldab endas suurt potentsiaali ning lubab tulevikus südalinnast lahkumata täita oma soovid nii ostlemis- kui muudes vaba aja veetmise võimalusi pakkavas keskses. Samuti hakkab polüfunktsionaalne kvartal sisaldama endas ka elamisvõimalust. Väga suur mastaap peaks lahendama elanike vajadusi eelkõige ostlemise seisukohast ning sage liikumine linnast välja praktilisest seisukohast peaks kaotama mõtte.

Väga suurt ressursi nähakse linna, sealhulgas linnust ja Tarva kuju külastavate turistide näol. Praegune probleem on, et vaid väga väike osa nimetatud objekte külastavatest turistidest jõuab kesklinna. Tuleb luua eeldused, et turiste, kes külastaks ka südalinna, oleks rohkem ning nende poolt linnas veedetud aeg pikeneks. Bussiga linnusesse saabuval turistil peab tekkima huvi ja tahtmine liikuda Tarva ja linnuse juurest läbi Parkali tänava promenaadi Keskväljaku suunas ning sealt edasi loodavale Arvo Pärdi nimelise muusikamaja ning riigigümnaasiumi esisele Vabaduse tn 2 väljakule, kuhu talle buss on juba vahepeal vastu tulnud. Siinkohal tasub mainimist, et uue väljaku ning muusikamaja ehitus sai alguse juba 2024 aasta alguses. Tekib uus sõlmpunkt, kus saavad kokku mitu avaliku funktsiooniga hoonet ning jalutajal on uus sihtkoht Keskväljakult edasi liikumiseks. See toob endaga kaasa vajaduse ka Laia tänava renoveerimiseks, et ühendus oleks jalakäijale sujuv ning meeldiv. Samuti mängib siin oma rolli nii Parkali tänav kui ka Promenaadi tänav, mis saab teatud aktiivsuse ja värskenduse Lai 21 detailplaneeringu elluviimise järel. Kadunud pole ka soov ehitada välja Seminari jalakäijate prioriteediga tänavaala. Terava pilgu all on ka Keskväljak ise, et sõnastada ja lahti mõtestada selle sõlmpunkti funktsionaalsus ja aktiviteet. Tuleks parandada ka jalakäijate ühendust Keskväljaku ja Vabaduse tn 2 väljaku vahel, sest esmatasandi tervisekeskus, Arvo Pärdi nimeline muusikamaja ning äsja valminud riigigümnaasiumi hoone muudavad Vabaduse tn 2 väljaku ümbruses liikumise nii autoga, kergliigeldes kui ka jalgsi väga aktiivseks. Kergliiklejal saab olema sujuvam liikumine Seminari tiheasustatud korterelamute alalt spordikeskuse ja spaa

suunal. Promenaadi ja Seminari tänavaala ühendamine muutub järjest aktuaalsemaks, toitmaks nii linna peatelge ennast kui ka funktsioone selle ümber. Sellega seoses on plaan lahendada pudelikael (jalakäijate liikumine) Promenaadi tänava ja Seminari lineaalpargi vahel.

Elamumajanduse arendamine on Rakveres erakätes. Enamik nõukogude ajal ehitatud kortermaju on tänu riiklikele toetustele renoveeritud. Uute kortermajade rajamine on arendajatel plaanis nii süda- kui ka äärelinna. Rakvere linn on omalt poolt abiks detailplaneeringute võimalikult kiire menetlemisega.

See annab lahenduse 28 perele uue kodu loomiseks eramajas ning investeerimisvõimaluse ühele arendajale neljakordse kortermaja ehitamiseks.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere kesklinnas on jalakäijate tänavate võrgustik ning atraktiivne ühendus Vallimäe, kesklinna ja Vabaduse tn 2 väljaku vahel. Linnas on vaatamisväärsuste kogum, mida teatakse ka Eesti piiridest väljaspool, linnal on kuvand, mida kõik tahavad oma silmaga kohapeal näha.
- Kesklinn on välja arendatud äri- ja kultuurikeskuseks. Kesklinn on inimestest tulvil, sinne keskkond on atraktiivne ja mitmekülgne ning jalakäijasõbralik.
- Linna tööstusalad on välja arendatud, tootmises kasutatavad tehnoloogiad on kaasaegsed ja keskkonnasõbralikud. Tootmine linna ettevõtetes on innovaatiline ning töötajad motiveeritud. Ettevõtlusele on tagatud head logistilised võimalused toodangu ja tooraine vedudeks (raudtee, sh ühendus, sadamatega, maanteed). Töökohtade ja elupiirkondade vahel toimivad mugavad, kiired ja ohutud transpordiühendused ning kergliiklusteed. Tootmisalad on liigendatud haljastusega, mis muudab keskkonna inimsõbralikumaks.
- Elamuturul on valida erinevatele maitsetele ja nõudmistele vastavaid kodusid (aedlinna eramutest kesklinna korteriteni). Nõudlus ja pakkumine on tasakaalus ning sobivate eluruumide valik lai.
- Linna liiklusskeem on loogiline ja hästi toimiv ning jalakäijate prioriteediga. Lisaks väljaehitatud ja heakorrastatud kõnni- ja kergliiklusteedele on ka linnatänavad ja liiklussõlmed rekonstrueeritud ning vastavad liiklejate nõudmistele ja koormustele.
- Toimib naabervaldadega piiriülene funktsioneerimine. Koos on läbi mõeldud elanikele olulised teenused nii ühistranspordi kui muude teenuste teemal. Kohalik elanik tunnetab Lääne-Virumaad kui ühtset tervikut.
- Linnaplaneerimisesse on kaasatud innovaatiliste ja digitaalsete lahenduste rakendamine. Kohaliku kogukonna kaasamine linna planeerimisse on orgaanilisem ning sõlmküsimumused arutatakse läbi juba planeerimisetapis. Lähtealuseks on kaasav planeerimine.
- Haldusüksuste võimalike ühinemiste tulemusel on Rakvere linn suurem ja võimekam.
- Linnas on olemas kõrgetasemeline kontsertide korraldamise koht Arvo Pärdi nimelise muusikamaja näol.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.1 Kesklinna elavdamine	T 3.1.1 Linnuse ja kesklinna ühenduste atraktiivsemaks muutmine (tihendamine, elavdamine, jalakäijasõbralik lahendamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.2 Kesklinna uute vaatamisväärsuste rajamine (näiteks maailma suurim liivakell).	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.3 Linnust külastavate turistide keskväljakule ja Vabaduse tn.2 platsile toomine koostöös sihtasutusega Virumaa Muuseumid ja giididega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 3.1.4 Olemasolevate vaatamisväärsuste korrashoid ning pidev hooldus.	Pidev	Linnavalitsus
	T.3.1.5 Arvo Pärdi nimelise muusikamaja ja Keskväljaku vahelise ala ümber mõtestamine ning jalakäijatele ühenduse loomine.	2024-2026	Linnavalitsus
	T 3.1.6 Parkali tänava promenaadi ala uuendamine "Interaktiivsed aiad"	2024-2027	Linnavalitsus, projektid
E 3.2 Ettevõtlus- keskkonna arendus	T 3.2.1 Uute ja perspektiivsete arendusalade ettevalmistus investeringuteks. Aktiivne turundustegevus kruntide realiseerimiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 3.3 Kvaliteetse elukeskkonna arendamine	T 3.3.1 Terviklike elumupiirkondade arendamine, sh Lennuki ja Linnuriigi (Ööbiku, Kajaka, Rägavere tee) elumupiirkondade arendamine, sh selle jaoks vajalike ettevalmistavate tööde ja planeeringu tegemine ning taristu rajamine.	Pidev	Linnavalitsus fondid
	T 3.3.2 Kesklinna tihendamine. Linnale kuuluvate kruntide ülevaatamine ning analüüs. Vajadusel realiseerimine terviklikuma ja ühtsema linnasüdame saamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.3.3 Tammetõru tn 9 maaüksusele Rakvere tammiku tervise- ja jooksuradadele juurdepääsutee rajamine.	2024-2026	Linnavalitsus
	T 3.3.4 Uus tn - olemasoleva <i>pumptracki ja maastikuratta</i> raja juurde skatepargi rajamine ning Kastani pst 10b parklaala vabastamine skatepargist.	2024-2025	Linnavalitsus
	T 3.3.5 Süstatiigi (Silla 4a) puhkeala rajamine.	2026-2030	Linnavalitsus

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste eesmärkide, projektide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 3.4 Elamu- majanduse arendamine	T 3.4.1 Elamuehituseks sobivate alade ja kruntide planeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.4.2 Korterühistute ja ühisuste arengu toetamine. Ühistulise elamuehituse algatuste toetamine, ühistute ja ühisuste renoveerimisprojektide toetamine. Eluasemealaste uuringute, koolitusprojektide läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, Eesti Korterühistute Liit, riik
	T 3.4.3 Munitsipaalhoonetele energiaauditi ja energiamärgise, remondivajaduse määramine, remontimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 3.4.4 Heakorrastatud elamute, ühistute ja asutuste tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, riik
E 3.5 Lihtsustada planeeringute menetlusprotsessi	T 3.5.1 Kaasata võimalikult suur hulk elanikkonnast nende keskkonna planeerimisse. Jagada infot erinevate elektrooniliste keskkondade kaudu.	Pidev	Linnavalitsus
E 3.6 Koolide kordategemine	T 3.6.1 Riigigümnaasiumi alustamisega korrastada põhikoolivõrk ning määrata hooned, mis jäävad koolivõrku teenindama. Vajadusel hooned renoveerida ning ümber ehitada.	2024-2027	Linnavalitsus

4. KESKKOND, JÄÄTMEKÄITLUS

Hetkeseis

Rakvere linna looduskeskkond on oluline osa inimeste elukeskkonnast. Inimtekkeline keskkond koos tööstusaladega on planeeringuliselt hästi paigutatunud. Keskkonnaprobleemidest on enim tähelepanu all jäätmemajandus ja heakord ning Soolikaoja ja Maidla oja tervis. Müratasemete lubatavad normid on Eestis vastavate aktidega normeeritud. 2018. aastal koostati Rakvere linna mürakaart, et välja selgitada peamised müraallikad ja -tasemed ning võimaluste piires neid vähendada. Täna müratasemete piirväärtuseid Rakvere linnas ei ületata. 2020. aastal teostati ka rongimüra uuring, mis hõlmas nii reisi- kui kaubaronge. Uuringu tulemusel selgus, et piirväärtuste ületamisi ei olnud.

Rakvere linna jäätmehoolduse korraldamine ja planeerimine lähtub jäätmeseaduse tingimustest ja Rakvere linna vajadustest. Jäätmemajanduse reguleerimiseks on koostatud „Rakvere linna jäätmekava 2021-2027“, mis juhindub Eestis jõustunud ja jõustuvate Euroopa Liidu direktiivide nõuetest ning Jäätmeseaduse sätetest. Olmejäätmete vedu toimub korraldatud jäätmeveona, 06.02.2022. algas uus korraldatud jäätmeveo periood. 2022 laienes biojäätmete vedu või kohapeal kompostimise kohustus kõikidele kinnistutele. 2022 aastal täiustati avalike segapakendi kogumismahutite võrgustikku, lisandus nii segapakendi kui ka klaaspakendi kogumiskonteinereid. Rakvere linn on Lääne-Viru maakonnas ainus KOV, kes pakub oma elanikele tasuta pakendikoti teenust. Toimub pidev teavitustöö jäätmete sorteerimise ja taaskasutuse osas. Kõikvõimalike taaskasutamiste majanduslik otstarbekuse leidmine on pidev protsess ning paljuski mõjutatud Euroopa Liidu poliitilistest otsustest. 2020. aastal andis Keskkonnaamet linnale loa taaskasutada pinnasejäätmeid Näituse tn 28 kinnistule rajatava maastikurattaraja ehitamisel. Taaskasutatav pinnas pärineb erinevatelt linna poolt tellitavatelt ehitusobjektidelt. 2023.aastal sai linn Keskkonnaametilt loa Lennuki tn 16 alale kelgu- ja suusamäe kujundamiseks .

Vabariigi Valitsuse 07.01.2016.a kinnitatud Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava kohaselt on Soolikaoja ökoloogiline seisund "halb ÖP (ökoloogiline potentsiaal)", koondseisundi hinne "halb" 2019.a uuringute kohaselt oli Soolikaoja seisund „kesine ÖP“. Rakvere linn on partner Keskkonnaministeeriumi koordineeritavas projektis LIFE IP CleanEST. Projekti raames tehti Soolikaoja uuring saasteainete allika tuvastamiseks ja kavandati edasised meetmed. Lisaks tehti 2022. aastal jääkreostuse uuring Rägavere tee lõpus asuva bensiinijaama territooriumil ning töötati välja meetmed pinnasereostuse puhastamiseks. Tegevuste eest vastutab Keskkonnaministeerium ning uuringud viib läbi Eesti Keskkonnauuringute Keskus. Projekti raames leitakse tulevikus ka jätkurahastusi, et siis uuringutulemuste ja väljatöötatud meetmete alusel likvideerida reostust ja jõuda veekogumite seisundi parandamiseni. 2022.a lõpus algas ühe jätkutegevusena LIFE LATESTAdapt projekt, mille raames on kavas Rahvaia väljavooltruubi puhastamine ja truubi seisukorra hindamiseks selleks vajalike uuringute teostamine. Ühtlasi on projekti eesmärgiks Tobia peakraavi ja Rahvaia truubi kokku saamise kohas kujundada looduslähedaste lahendustega sujuv ühendus läbi Kalda tn 3 kinnistu, mis võimaldaks vähendada üleujutuse ohtu piirkonnas. Kalda tn 3 kinnistul rajatakse lähi kahe olemasoleva tiigi ajalooline Tobia peakraavi voolusäng ning suletakse ca 50 – 60 aastat tagasi kinnistu serva rajatud inimtekkeline voolusäng. Koostamisel on Soolikaoja alamjooksu taastamise projekt, mille käigus rakendatakse meetmeid Soolikaoja isepuhastusvõime suurendamiseks.

Linna territooriumil asuvad ka mitmed jääkreostusobjektid, mis on riigi poolt kaardistatud ja Keskkonnaportaali registrisse kantud. Siiski on ilmnenu ka uusi reostuskahtlusega piirkondi. Näiteks on teadmata ulatusega TK Kommunaari masuudihoidla kütuselekkest põhjustatud reostus Aia tn ja Karja tn vahelisel alal, mis jõuab Soolikaojja. Selle uurimisega tegeleb LIFE IP CleanEST projekt.

Rakvere linn ja AS Rakvere Vesi osalesid projektis EU Interreg Baltic Sea Region “Läänemere kaitsmine puhastamata reovee ärajuhtimise eest linnapiirkondade üleujutuste ajal” (NOAH).

Rakvere pilootalal toimus sademevee süsteemide mõõdistus ja andmete töötlus ning loodi mudel pinnavormide ja sadeveesüsteemidega, mis annab aimu sadevee liikumise, immutamise ja võimalike üleujutusala kohta. See annab võimaluse paremini planeerida ja suunata sadevett. Projekti raames rajati Süstatiigile „tark lüüs“, mille abil luuakse puhvertsoon, mis vajadusel hoiab sadevett kinni.

Tulenevalt loomakaitseseaduse § 5 lõikest 2 on kohalikul omavalitsusel kohustus korraldada oma territooriumil hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjuste hävitamist. Rakvere Linnavalitsus omas Lääne-Virumaa omavalitsustest seni ainsana koduloomade varjupaigaks sobilikku rajatist, seetõttu olid Lääne-Virumaa kohalikud omavalitsused sõlminud koostöölepingu koduloomade varjupaiga teenuse osutamiseks. 2023. aasta lõpus valmis Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu eestvedamisel uus kaasaegsem koduloomade varjupaik, mille käivitumise järgselt sulges Rakvere Linnavalitsus enda territooriumil asunud ja amortiseerunud koduloomade varjupaiga. Varjupaiga hoone ja rajatised lammutatakse 2024.aastal ning maa-ala korrastatakse.

Kliimaneutraalne Rakvere

Euroopa Liit on pikemaajalised kliimaeesmärgid kokku võtnud dokumendis „Konkurentsivõimeline vähese CO₂-heitega majandus aastaks 2050“. Eesmärkidest peamine on süsinikuheite vähendamine 80-95 protsenti võrreldes 1990. aastaga. See tähendab heite reaalselt vähendamist ELis ning ei hõlma heitkogustega kauplemist. Eesmärgi saavutamiseks on vaja heitkoguseid vähendada 2030. aastaks 40 protsenti ning 2040. aastaks 60 protsenti võrra. Koos teiste arenenud riikidega peab EL astuma järkjärgulisi samme madala süsinikuheitega majanduse suunas. Eesti kliimapoliitika raamdokumendiks on „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“, millega lepiti kokku valdkondlikes ja kogu majandust hõlmavates poliitikasuundades, mis seavad selge teekonna aastani 2050, kuidas kasvuhooonegaaside heitkogust vähendada ning ühtlasi ka kliimamuutuste negatiivsete mõjudega kohaneda. Kliimapoliitika põhialused seab Eesti eesmärgiks kasvuhooonegaaside heite vähendamise 80% võrra aastaks 2050. Rakvere linna tellimisel koostati Rakvere linna säästva energia ja kliimamuutustega kohanemise tegevuskava (SECAP). Tegevuskava on alusdokumendiks linna kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisel ning selle koostamise raames töötati välja linna energia- ja kliimapoliitiline visioon aastani 2050 ja strateegiakontseptsioon „Kliimaneutraalne Rakvere 2035“ ning säästva energiamajanduse ja kliimamuutustega kohanemise strateegia. 2022 aastal valmis Rakvere linna kliima- ja energiakava, mille tegemist rahastas Keskkonnainvesteeringute Keskus, mis haakub Eesti riikliku kliimapoliitika eesmärkidega, saavutamaks kliimaneutraalsus aastaks 2050.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linn on ulatuslike omavahel seotud metsa- ja rohealadega tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond.
- Rakvere võtab suuna kliimaneutraalsusele programmiga „Kliimaneutraalne Rakvere 2035,, (Rakvere linna kliima- ja energiakava, TREA)
- Näituse 28 tühermaa ja seni välja kaevatud pinnase ladustamisalana kasutatud maa on välja ehitatud rekreatsiooni ja elurikkuse piirkonnaks.

- Linnaelanike ja ettevõtete hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamik tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse.
- Linnas tegutsevad tootmisettevõtted on orienteerunud kasutamaks innovaatilisi, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.
- Soolikaoja osalise avamise väljaarendamise ja seisundi paranemisega on Rakverest saanud nn veeäärne linn.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 4.1 Optimaalseima jäätmeveoteenuse tagamine	T 4.1.1 Jäätmete äraandmise võimaluste tagamine koostöös jäätmekäitlejatega. Rakvere linn korraldab jäätmekäitlust koostöös teiste maakonna omavalitsustega Lääne- Viru Jäätme keskuse baasil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 4.2 Mõistliku keskkonnateadlikkuse edendamine	T 4.2.1 Koostöölepe keskkonnaministriumiga – rakendamine (ÜHISTE KAVATSUSTE DEKLARATSIOON 2021-2035)	Pidev	Linnavalitsus
	T 4.2.2 Loodusharidusteemaliste tegevuste soodustamine koostöös Rakvere haridusasutuste ja noortekeskusega. Sõpruslinnade vastavate organisatsioonidega parima praktika ja uuendusmeelsemate mõtete ning kogemuste vahetamine. Energiasäästliku linna maine tugevdamine hoonete energiatõhususe suurendamise, tänavavalgustuse renoveerimisel kasutatavate uuenduslike lahenduste kasutamise ning keskkonnasõbraliku linnatranspordi arengu soodustamise kaudu. Selle suunalise koostöö arendamine eraettevõtjatega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.2.3 Näituse 28 loodaval elurikkuse alal keskkonnaharidusliku taristu (sh infotahvlid) väljaehitamine ja õppeprogrammide välja töötamine.	2024-2027	Linnavalitsus, projektid, erasektor, kolmas sektor
E 4.3 Õhu- ja võimaliku pinnasereostuse riskide vähendamine	T 4.3.1 Keskkonnasõbralik teede, parklate ja tänavate hooldus vastavalt vajadusele.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.3.2 Keskkonnasõbralik ühistransport.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T. 4.3.3 Geoloogilise uuringu tellimine maasoojuspuurkaevude soovitusliku lubatud	2024-2026	Linnavalitsus, projektid, erasektor

	sügavuse määramiseks eesmärgiga kaitsta põhjavett. ÜP alusuuring.		
E 4.4 Looduskeskkonna säilitamine	T 4.4.1 Rakvere tammiku kui väärtusliku loodusobjekti hoidmine ja loodushoidlik arendus Kaitsekorralduskava alusel.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.5 Looduskeskkonna majandamine	T 4.5.1 Metsamajandamiskavas kajastatud tegevuste elluviimine	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.5.3 Soolikaoja ja sellel asuvate paistiikide settest ja taimestikust puhastamine ja võimalike reostuskollete leidmine ning likvideerimine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.6 Looduskeskkonna arendamine	T 4.6.1 Soolikaoja osalise avamise uuringute jätkamine.	2024-2025	Linnavalitsus, projektid
	T 4.6.2 Rahvaaija väljavooltruubi puhastamine ja uuringud, selgitamiseks välja truubi seisukorda ning parandamise vajadusi. Tobia peakraavi ja Rahvaaija truubi ühenduskoha ümber ehitamine, vältimaks piirkonna üleujutusi (projekt LIFE LATEST) 2023-2027	2024-2027	Linnavalitsus, projektid
	T 4.6.3 Tänavate rekonstrueerimisel lahendatakse uus tänavahaljastus silmas pidades liigirikkuse suurendamise vajadust ning hooldamise optimaalsust.	Pidev	
E 4.7 Puhkealade korrastamine	T 4.7.1 Linna pinnase ladustamisalade korrastamine ja ümber kujundamine rekreatsioonialadeks.	2024-2028	Linnavalitsus, projektid
E 4.8 Kodutute loomadega tegelemine	T 4.8. Sujuva koostöö edendamine Lääne-Virumaa Koduloomade Varjupaik MTÜ'ga.	Pidev	Linnavalitsus, VIROL, projektid
E 4.9 Mürahäiringu vähendamine	T 4.9.1 Koostöö müraallikate valdajatega mürataseme vähendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 4.9.2 Uutel planeeringualadel mürakaardi andmetega arvestamine nii müraallikate lisandumisel tekkida võiva koosmõju kui ka olemasoleva müra leviku tõkestamise osas.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste keskkonnaprojektide ja -tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus		Teostajad, rahastajad
E 4.10 Taristu arendamine	T 4.10.1 Korduvkasutusega pakendijäätmete kogumise soodustamine (s.h taaskasutatavate jäätmete kogumise korraldamine).	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.10.2 Taaskasutusse suunatavate jäätmete liigiti kogumise soodustamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.11 Keskkonna-seisundi seire	T 4.11.1 Ussimäe prügila sulgemisjärgses seires osalemine.	Pidev	Linnavalitsus
E 4.12 Keskkonna-teadlikkuse tõstmine	T 4.12.1 Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine infolehtede, infopäevade, seminaride ja meedia abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 4.12.2 Linnakodanikele võimaluste loomine osalemaks talgupäevadel.	Pidev	Linnavalitsus
	T 4.12.3 Rakvere linn juhindub oma tegevustes kliimakavades seatud eesmärkidest.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 4.13 Jäätmehoolduse arendamine	T 4.13.1 Rakvere linna jäätmehoolduseeskirja vastavusse viimine kehtiva jäätmeseadusega ja keskkonnaministri 16.01.2007 määrusega nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“.	2024	Linnavalitsus
	T 4.13.2 Koostöö Lääne-Viru Jäätmekeskusega.	Pidev	Linnavalitsus

5. HALJASTUS

Hetkeseis

Rakvere näol on tegu küllaltki rohelise linnakeskkonnaga. Ainuüksi metsade all on ca 15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad, kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed. Täiendavalt lisavad rohelist puisteed. Ühtne rohealade võrgustik puudub vaid linna põhjaosas. Rohelust on vähem ka kesklinnas, kus haljastuse (eelkõige kõrghaljastuse) osakaal on seoses arendustegevusega vähenenud. Sinitaristu osakaal linnas vajab tähelepanu - sadevete suunamine torudesse on valingvihmade korral raskendatud ja tagada tuleb vee kiirem pääsemine ojadesse-kraavidesse.

Haljasalade hooldamisel on vaated muutumas looduslikku mitmekesisust soosivamaks. Suured haljasalad moodustavad tugivõrgustiku liikide säilimisele, luues seega võimaluse saada praktilist loodusharidust linnalises keskkonnas. Linna haljasala muutub ökolõksust tugialaks. Oluline ei ole standardile vastavalt niidetud muru, pöetud hekid ja lilleklumbid, tähtis on, et linnakodanik ennast ühes või teises kohas hästi tunneks ning alade hoolduskulud oleks mõistlikud. Selle põhimõtte järgi tuleb esmajärjekorras uuendada ja hooldada olemasolevaid objekte. Projekti korras uute objektide rajamisel tuleb põhjalikult kaaluda võimekust neid ka üleval pidada.

Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimisel koostatud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Köide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009).

Aasta 2030 visioon

- Linnas on tagatud ökoloogiliselt mitmekülgne, aktiivseid tegevusvõimalusi ja esteetilisi väärtusi pakkuv ning kõiki sotsiaalseid grupe rahuldav sini-, rohe- ja puhkealade võrgustik.
- Linna kalmistud on heakorrastatud. Tagatud traditsioonilised matmisvõimalused ning välja on arendatud urnimatuste võimalused. Alustatud on matmisi uuel Palermo kalmistul.
- Rakvere on heade ning eriilmeliste puhkealadega ühtlaselt varustatud linn. Linna haljasalade ja mänguväljakute rajamisel ollakse innovaatilised ja hooldamisel jälgitakse, et kulud ei oleks ebamõistlikult suured.
- Rakveres on loodud mitmed elurikkusküllased ja eriilmelise (salumets-, niidutaimestik, jm) taimestikuga alad.
- Rakveres on vähemalt üks keskne ja mahult suurem mänguväljak erinevas vanuses lastele, perede ühise ajaveetmise soodustamiseks.

- Rakveres on aktiivne kogukonnaaedades tegelev elanikkond. Linnaaiad on loodud silmas pidades pikka perspektiivi ja jätkusuutlikkust. Linnaaed algab tänavalt.
- Linnakodanikele rajatud puhkealad ja tervisespordirajad pakuvad lisaväärtust ka erasektori poolt turismiteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ja meelitavad linna rohkelt turiste.
- Linna kõrghaljastuse osakaal suureneb tänavahaljastuse uuendamise ja lisandumise läbi pidevalt.
- Teede, tänavate ja parkimisaladega paralleelselt rajatav haljastus on lahendatud lähtuvalt seatud kliimaeesmärkidest ning säästlikest sadeveelahendustest.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Lähtuvalt varasemalt koostatud töödest, rahalisest võimalustest ja töögruppide arvamustest on välja joonistunud järgnev prioriteetide tabel:

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.1 Mänguväljakute arendamine	T 5.1.1 Peremänguväljakute rajamine, sihtgruppidele väikelastest eakateni.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 5.2 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.2.1 Üliõpilaste ja õpilaste ajutiste installatsioonide loomise võimalus linnaruumis.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
	5.2.2 Lammaste või muude koduloomade Vallimäel karjatamise võimalused.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
	5.2.3 Niidutaimestiku rajamine ja taastamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, haridusasutused
E 5.3 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.3.1 Palermo kalmistu arendamine.	2024-2027	Linnavalitsus, projektid
E 5.4 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.4.1 Rahvaiaia rekonstrueerimine.	2024-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.2 Promenaadi pikendus - Seminari tn linearpark.	2024-2030	Linnavalitsus, projektid

	T 5.4.3 Näituse tn 28 elurikkuseala loomine ja inimestele looduses viibimise võimaluste arendamine linna põhjaosas.	2024 2030	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.4 Parkali tn promenaadiala rohestamine kliimakava eesmärkide täitmiseks	2024 2027	Linnavalitsus, projektid
	T 5.4.5 Lai tn 34 pargiala arendamine linnaaiaks, mis võimaldab pakkuda puhkevõimalusi, edendada loodusharidust.	2024- 2027	

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste haljastusvaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 5.5 Olemasolevate puhkealade kasutuse intensiivistamine	T 5.5.1 Olemasolevate puhkealade remont ja inventari kaasajastamine. Puhkealade polüfunktsionaalsuse suurendamine. Igal sotsiaalsel grupil peab olema võimalus puhkeala kasutada üksteist võimalikult vähe häirides .	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid
E 5.6 Kalmistute teenindustaseme tõstmine	T 5.6.1 Olemasolevate kalmistute esteetilise ilme parandamine ja veevarustuse tagamine.	2024- 2027	Linnavalitsus, projektid
E 5.7 Mänguväljakute arendamine	T 5.7.1 „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ töös kavandatu elluviimine.	2024- 2027	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.8 Vähest ressursi nõudvate uudsete ideeprojektide läbiviimine	T 5.8.1 Ilutaimede asemel kasvatada dekoratiivsemaid köögivilju ning istutada avalikesse parkidesse ka viljapuid.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
	T 5.8.2 Linnaruumi arendamiseks heade mõtete leidmiseks linnakodanike kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor, haridusasutused
E 5.9 Rohealade ja puhkevõimaluste arendamine	T 5.9.1 Liigirikaste alleede rajamine.	2024- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.2 Põhjametsa rajamine.	2024- 2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

	T 5.9.3 100 tamme pargi arendamine Tuleviku tn 22.	2025-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.9.4 Kogukonna- ja õppeaedade rajamine	2024-2030	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 5.10 Võimekuse suurendamine linna üldises heakorras	T 5.10.1 Era- ja kolmanda sektoriga koostööprojektide läbiviimine. Koostöö korteriühistutega nende territooriumite planeerimisel.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
	T 5.10.2 Teede- ja parklate rajamisel ja rekonstrueerimisel tagada säästvate sademeveelahenduste rajamine paralleelselt haljastuse rajamisega.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

6. SPORT

Hetkeseis

Linna spordibaase ja rajatise haldab ning tööd koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurust arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimivad spordikool ja spordiklubid, motiveeritud ning pühendunud treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis arvestatava sportliku linna maine ja Euroopa Spordilinna tiitli 2022. Tegutsevate spordiorganisatsioonide ja treenerite tase on kõrge ning annab hea võimaluse ambitsioonikamatel jõuda maailma absoluutsesse tippu. Tagatud on spordiharrastamise võimalus kõigile soovijatele. Linnas on suur spordiharrastajate hulk ning püramiidi lai põhi suurendab ka tippu jõudvate tegijate hulka ja võimalusi.

Eesmärgiks on muuta efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. Rakvere linn toetab järjepidevalt traditsiooniks saanud rahvaspordi- ja mainekujundusüritusi (nt Eesti Ööjooks) ning teiste suursündmuste Rakveres toimumist, mis toob linna sportlasi ja spordihuvilisi nii Eestist kui ka välismaalt. Rakveres korraldatakse igal aastal Eesti meistrivõistluste tasemel spordivõistlusi ning rahvusvahelisel tasemel mõõduvõtmisi. Võistluste korraldamise üheks eesmärgiks on aidata kaasa sporditurismi arengule. Rakvere Spordikeskus on eestvedaja võrgustikutöös spordialaliitudega Liikumisharrastuse kompetentsikeskusega, Kultuuriministeeriumiga, maakonna Spordiliiduga ning teiste spordikeskuste juhtidega. Võrgustikutöö tulemusena vahetatakse osapooltega parimaid praktikaid ning luuakse efektiivsust ja läbipaistvust spordijuhtimise valdkonnas. Linnas on loodud head võimalused erinevate spordilaagrite korraldamiseks (sporditaristut silmas pidades). Rakveres on suurvõistluste pidamiseks ja suurte

rahvaspordisündmuste korraldamiseks tagatud tasemel spordi- ja majutusvõimalused ning muud vajalikud teenused.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere linnakeskkond on arendatud liikumisharrastust ja teisi sportlikke tegevusi soodustavaks ning sportimisvõimaluste valik ja tase on sarnase elanike arvuga linnadega võrreldes parim Põhjamaades.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.1 Sportimisvõimaluste arendus	T 6.1.1 Spordikeskuse harjutusväljaku, sh volle platside, ja tuletõrjespordi staadioni arendus, uute sportimisvõimaluste ja -alade loomine harjutusväljaku kinnistule.	2024-2025	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.2 Rakvere Spordihalli kaasajastamine. sanitaarremont, pesuruumide ja riietusruumide remont. Kergejõustikumaneži katuse remont. 40-50 majutuskoha rajamine spordibaasi.	2024-2028	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
	T 6.1.3 Rakvere staadioni ja selle tribüünihoone renoveerimine	2024-2027	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor
E 6.2 Spordi propageerimine ja arendamine	T 6.2.1 Uute noorte kaasamine, noorsportlaste toetamine ja tunnustamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikool, projektid
	T 6.2.2 Spordiorganisatsioonide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.3 Traditsiooniks saanud tervisespordiürituste ning uute algatuste toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid

	T 6.2.4 Olemasolevate rajatiste intensiivsem kasutamine ja täituvuse maksimeerimine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, spordikeskus, projektid
	T 6.2.5 Liikumisharjumuste, vaimse tervise ja tervisliku toitumise propageerimine.	Pidev	Linnavalitsus, spordikeskus, projektid

Lisaks prioriteetsematele linna arengu jaoks oluliste spordivaldkonna eesmärkide ja tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 6.3 Erinevate sportimisvõimaluste valiku laiendamine	T 6.3.1 Multifunktsionaalse spordihalli rajamine (kergejõustikuringi, pallimänguväljak, maadlus).	2025 2030	Erasektor, linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 6.3.2 Erasektori initsiatiivil rajatavate objektide ehitamises ja/või teenuse ostmises osalemine (nt jääväljaku, rannavõrkpalli-, tehnikaspordi- ja ekstreemspordi sisehallide rajamine).	Pidev	Linnavalitsus, riik, erasektor, projektid
	T 6.3.3 Jalgpalli sisehalli rajamine koos olmehoonega.	2024- 2025	Linnavalitsus, spordikeskus, riik, erasektor, projektid
	T 6.3.4 Püsijääga uisuplatsi rajamine koos sellega kaasneva infrasüsteemidega nagu jäämasin, valgustus (koolide liikumistundide läbiviimine, talvel välitegevuste valiku suurendamine, noorte spordi arendamine, harrastusspordi arendamine - jäähoki, iluuisutamine, kiiruisutamine ja kurling). Suvel saab samas kohas jätkuda rannavõrkpall ning talvel muutub see ala püsijääga uisuplatsiks.	2024- 2027	Linnavalitsus, Spordikeskus, projektid, riik, omavalitsused
E 6.4 Koostöö ümbruskonna omavalitustega spordirajatiste loomisel ja arendamisel	T 6.4.1 Spordirajatiste kasutamise ja rajamisalase info vahendamine, osalemine arendusprojektides ja ühiste tegevuste koordineerimine.	Pidev	Linnavalitsus, spordikeskus omavalitsused, erasektor, kolmas sektor

E 6.5 Sportimis- võimaluste arendus	T 6.5.1 Soolikaoja puhke- ja tervisespordiraja arendus.	2024 2030	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.2 Terviseradade (sh Palermo, Tammiku, Vallimäe, Põhjametsa) arendus. Kõrgemäe talispordikeskuse arendamine koostöös teiste omavalitsustega. Suusa- ja kergliiklussilla või -tunneli ehitamine (Lilleoru tänavat ületav).	2024- 2028	Linnavalitsus, omavalitsused, riik, erasektor, projektid
	T 6.5.3 Discgolfi raja võrgustiku arendamine ja profiraja asukoha leidmine.	2024- 2027	Linnavalitsus, projektid, spordikeskus
	T 6.5.4 Rahu Halli rekonstrueerimine energiatõhusaks ja kaasaegseks spordirajatiseks.	2024- 2027	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.7 Rakvere Rahu Halli välise pallimänguväljaku renoveerimine.	2024- 2025	Linnavalitsus, Spordikeskus, projektid
	T 6.5.8 Rakvere Vahtra tn. laste mänguväljaku palliplatsi renoveerimine	2025- 2027	Linnavalitsus, projektid
	T 6.5.9 Skate pargi kolimine Pumptrucki alale.	2024- 2026	Linnavalitsus, Spordikeskus, projektid

7. KULTUUR

Hetkeseis

Rakvere on uudsete ideede ja ürituste läbiviimiseks parim koht. Linnas toimub mitmekesine kultuurielu, korraldatakse suurejoonelisi kultuurisündmusi. Rakvere on Euroopa väiksemaid linnu, kus on oma kutseline teater.

Linna suuremad kultuuriasutused on Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Muusikakool, SA Rakvere Teatrimaja ja Teatrikino, Virumaa Muuseumid SA koos Rakvere Linnuse, Rehbinderi maja, Eesti Politseimuuseumi ja Linnakodaniku Majamuuseumiga, Rakvere Galerii. Lisaks tegutsevad mitmed mittetulundusühingud, seltsid ja kogudused, pakkudes tegevust erinevatele sihtrühmadele (muusika, tants, kunst, harrastusteater jne).

Linna kultuurielu koordineerib ja korraldab Rakvere Kultuurikeskus, viies läbi ise üritusi ja aidades teisi läbiviimise juures.

Traditsioonilised üritused on Rakvere linna päevad, Rahvustoitude ja -kultuurifestival „Kamalammas“, Rakvere Kultuurifestival, Arvo Pärdi sünnipäevale pühendatud sündmused, Jaan Paku nimeline noorte muusikute festival, teatrifestival Baltoscandal, Rakvere Laste Balletifestival, filmifestival „Festheart“ ja Meeste Tantsupidu. Tähistatakse rahvus- ja riiklikke pühi ning rahvuskalendri tähtpäevi. Rakvere linn kinnitab igaks aastaks oma esinduskollektiivid, kellel on au esindada linna erinevatel kultuuriüritustel.

Väljakutseks on kultuurielu korraldamist ja arengusuundi mõjutavad kriisiolukorrad, millega seoses kultuuriasutused ja seltsid peavad oma tegevusi ümber korraldama.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on Virumaa kultuuripealinn, mis on omanäoliste kultuurisündmustega rahvusvahelisel pildil.
- Linnas on välja arendatud mitmekesised ja kaasaegsed võimalused kultuuri korraldamiseks.
- Valminud on Arvo Pärdi nimeline Muusikamaja.
- Lääne-Virumaa Keskraamatukogu tegutseb kaasaegsetes ruumides ja on muutunud kogukonna õppimise, kultuuritarbimise ja vabaajaveetmise kohaks.
- Tagatud on võimalused erinevate huvirühmade kaasatuseks kultuuriellu.
- Tagatakse parimal moel kultuuri toimimine ja arenemine igas olukorras.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 7.1 Rakveres on mitmekesised võimalused korraldada ja tarbida erinevaid kultuuri-sündmusi	T 7.1.1 Ajaloolise Pauluse kirikuhoone renoveerimine Arvo Pärdi nimeliseks toimivaks muusikamajaks.	2024-2025	Linnavalitsus, projektid, riik, erasektor, eraisikute annetused, kultuurikeskus
	T 7.1.2 Uute kultuuriobjektide toimimiseks vajalike struktuurüksuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 7.1.3 Kultuuriprogrammi korraldamine avalikkusele.	Pidev	Kultuurikeskus, Linnavalitsus, allasutused, erasektor, kolmas sektor

Lisaks linnas lahendamist vajavad kultuurivaldkonna eesmärgid, tegevused ja projektid

E 7.2 Rakverel on toetatud mitmekülgne kultuuriruum	T 7.2.1 Kultuuriseltside, sh esinduskollektiivide tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.2 Erineva suunitlusega kultuuriürituste ja -projektide kaasfinantseerimine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 7.2.3 Kohalike, üle-eestiliste ja rahvusvaheliste sündmuste toetamine ja osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kultuurikeskus, muusikakool, raamatukogu, galerii, seltsid jt.
	T 7.2.4 Kultuuriinfo jagamine veebiplatvormi visitRakvere.com platvormil ja selle haldamine.	Pidev	Linnavalitsus (TIK) Kultuurikeskus
	T 7.2.5 Vähemusrahvuste kultuuri säilitamise ja integratsiooni toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, hallatavad asutused, projektid
	T 7.2.6 Vallimäe Vabaõhukeskuse arendamine atraktiivseks ja hästitoimivaks esinemispaigaks ja turismi sihtkohaks.	Pidev	Linnavalitsus, TIK Kultuurikeskus, projektid
	T 7.2.7 Rakvere Vallimäel asuva linnuse varempargi konserveerimine ja valgustamine, et tagada selle säilimine ja turvaline ligipääs.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid
E 7.3 Rakveres on kaasaegsed ja koostöös toimivad kultuuri-asutused	T 7.3.1 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse lahendamine.	2024-2026	Linnavalitsus, L-V Keskraamatukogu, projektid
	T 7.3.2 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu iseteenindusvõimalustele üleminek.	2024-2025	Linnavalitsus, L-V Keskraamatukogu, projektid
	T 7.3.3 Linna asutuste, organisatsioonide ja kultuuriseltside vahelise koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, seltsid jm koostööpartnerid
	Linna kultuuri keskuseks on toimiv muusikamaja rikkaliku kultuuriprogrammi ning huvihariduse ja -tegevustega	Pidev	Linnavalitsus, Kultuurikeskus

8. SOTSIAALHOOLEKANNE, LASTE HEAOLU, TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linna sotsiaalsüsteem on pidevas arengus. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit erakoolides ja pikapäevarühmades toitlustuse toetamine, lasteaiakulude kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu kohamaksutoetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist. Lapsevanematele korraldatakse ennetavaid koolitusi („Imelised aastad“) jm tegevusi koostöös erinevate asutustega.

Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 125 eurot kooliminekuetoetust. Rakvere linna elanike registrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust 400 eurot. Munitsipaalkoolides on 1.-9. klassi õpilastele koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus. Lasteaiastele on tagatud tasuta hommikusöök.

Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske ja sügava puudega inimestele, üle 65 aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 3- ja enamalapseliste perede lastele ja nende seaduslikele esindajatele.

Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Rakvere Linnavalitsuse spetsialistid nõustavad puudega laste vanemaid ja puudega täisealisi. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 100 eurot.

Rakvere linn toetab hooldekodu kohamaksu tasumisel 137 inimest.

Rakvere Linnavalitsus osutab toetavaid teenuseid **Rakvere Sotsiaalkeskuse** kaudu, mis pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, koduhooldus, sotsiaaltransport, sotsiaaleluruumiteenust, tugisikuteenust, isikliku abistaja teenust, psühholoogilist nõustamist, sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi teenust lasteaedadele, päevasel ajal väljaspool kodu osutatavat üldhooldusteenust dementsetele ja varjupaigateenust. **Eakate päevakeskuses** töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemisteenust ning muid tervise- ja iluteenuseid. **Laste päevakeskuses** aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. **Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses** pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). **Sotsiaalmajas** on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8 inimesele. Sotsiaalmaja nullkorrusel osutatakse maakonnas ainukesena varjupaigateenust, mida igapäevaselt kasutab kuni 8 inimest. Avahoolduse teenust pakutakse kuni 100 eakale ja erivajadusega inimesele ning tugisiku ja isikliku abistaja teenust üle 65 inimesele. Teenuseid osutatakse erivajadustega ja puudega lastele koolis ning lasteaias, abivajavatele peredele ja erivajadustega täiskasvanutele. Liikumisraskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Rakvere Linnavalitsus lõi Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri üle 7 toetava spetsialisti töökoha peale Euroopa Liidu projektide lõppemist 2022 aastal lõpus.

Linn toetab sotsiaalvaldkonnas tegutsevaid mittetulundusühinguid tegevustoetuse ja erinevate projektide rahastamise kaudu. Lisaks vahendatakse riigi osutatavat tasuta õigusabiteenust vähekindlustatud inimestele. Rakveres on 3 erahooldekodu. EELK Rakvere Kolmainu kogudus on loonud töökeskuse erivajadustega täiskasvanutele nende toetamiseks ja abistamiseks ning arendab kogukonnas elamise teenust. OÜ Sõiduabi osutab Rakvere Linna abivajajatele paindlikku sotsiaaltransporditeenust.

Päästeametiga koostöös toetatakse vähekindlustatud isikute kütteseademete ja elektrisüsteemide uuendamist.

Rakvere Linn osaleb Isikukeskse Erihoolekande Teenuse mudeli (ISTE) projektis, mis kestab kuni 31.12.2024. Projekti kaudu toetatakse 15 tööelist erivajadusega inimest, et suurendada nende iseseisvat toimetulekut. 2023 aastal alustati koostööd Eesti Linnade ja Valdade liiduga, mille raames toetatakse uussisserändajaid, tagasi pöördujaid ja vähelõimunud elanikke.

Aasta 2030 visioon

- Rakveres on märkav ja hästitoimiv kogukond. Linn hoolib oma kogukonna liikmetest.
- Tõhus võrgustikutöö sotsiaalvaldkonnas ennetab raskemaid probleeme.
- Teenused ja toetused on paindlikud ja igale abi vajavale inimesele on tagatud tema isikupäraseid vajadusi arvestav tugi, mis võimaldab tal maksimaalselt iseseisvalt toime tulla.
- Linnaruum ja avalikud hooned on erivajadustega inimestele ligipääsetavad ja kõik avalikud teenused on võrdselt kättesaadavad.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.1 Elanike sotsiaalne turvalisus on tagatud inimeste toimetuleku toetamisega sotsiaalteenuste osutamise kaudu	T 8.1.1 Rakvere linnas pakutavate sotsiaalteenuste mitmekesistamine ja teenuste kättesaadavuse parandamine erinevatele sihtrühmadele.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor ja teised partnerid
	T 8.1.2 Innovaatiliste lahenduste arendamine sotsiaalteenuste pakkumisel.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, sotsiaalkeskus
	T 8.1.3 Koostöö laiendamine kolmanda sektoriga.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor

	T 8.1.4. Erinevate avalike teenuste pakkujate ja ametkondade koostöö parandamiseks ümarlaudade ja võrgustikukohtumiste korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 8.2 Stabiilsed, paindlikud ja kliendikesksed teenused	T 8.2.1 Stabiilsete, paindlike ja kliendikesksete sotsiaalteenuste osutamise tagamine, eelistades ennetavaid teenuseid (tugiteenuste osutamine, dementsete ja puudega täiskasvanute päevahoid jms).	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, kogudused ja teised partnerid
	T 8.2.2 Kliendi- ja ennetustöö tegemine juhtumikorralduse põhimõttel.	Pidev	Linnavalitsus
E 8.3 Optimeeritud ja tõhustunud sotsiaalvaldkonna teenuste süsteem	T 8.3.1 Olemasolevate teenuste pakkumise analüüsimine ja selle tulemuse põhjal teenuste tegeliku vajaduse väljaselgitamine, integreeritud teenusemudeli rakendamine koolist välja langemise ennetamiseks Rakvere linna lasteaedades ja koolides	2024	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, VIROL
E 8.4 Toimiv koostöövõrgustik lastega tegelevate erinevate spetsialistide vahel	T 8.4.1 Spetsialistide vajaduste kindlaks-tegemine, tagamaks tõhus töö laste, noorte ja peredega.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA
	T 8.4.2. Toimiva koostöövormi loomine ja süsteemne hoidmine erinevate spetsialistide vahel, mis lisaks tööle konkreetsete juhtumitega tegeleb valdkonna arendustegevuse ja ennetustööga. Rakvere linna laste ja perede komisjoni kohtumised toimuvad vähemalt 3 korda aastas.	Pidev	Linnavalitsus, haridusasutused, sotsiaalkeskus, Rakvere Avatud Noortekeskus, PPA, VIROL
E 8.5 Süsteemne tegevus laste sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks ja perede toetamiseks	T 8.5.1. Laste päevakeskuse tegevuse, sh erinooresootöö, jätkamine ja arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.2. Tugiteenuste arendamine ja kättesaadavuse tagamine: haridusasutuste psühholoogiline, sotsiaalpedagoogiline ja eripedagoogiline nõustamine ning perede toimetuleku toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.5.3. Ennetustöö planeerimine, pöörates suuremat tähelepanu vähekindlustatud perede lastele võrdsete võimaluste loomiseks.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, projektid

	T 8.5.4 Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.6 Töö- ja pereelu ühitamiseks on loodud mitmekesised ja paindlikud lastehoiu võimalused	T 8.6.1. Koostöö lastehoiuteenuste pakkujatega teenuse kvaliteedi ja mitmekesisuse arendamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, teenuse-pakkujad
	T 8.6.2. Arendada välja paindlikud lastehoiuteenused vahetustega või osalise ajaga töötavate vanemate lastele, erivajadustega lastele ja lapsehoid erijuhtudeks.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, teenuse-pakkujad
E 8.7 Eakatele väärrika vanaduspõlve tagamine	T 8.7.1. Võimaldada eakatel inimestel erinevate teenuste pakkumise abil elada võimalikult kauem harjumuspärasel koduses keskkonnas, arendades kliendikeskset koduhooldusteenust.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, sotsiaalkeskus
	T 8.7.2 Rakvere Sotsiaalkeskuse struktuuri arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
	T 8.7.3 Eakate elukvaliteedi säilitamine kogukonnaelus osalemise soodustamist toetavate teenuste abil (eakate päevakeskus, huvitegevus, sotsiaaltransport jne).	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, era- ja kolmas sektor
E 8.8 Puuetega inimestele on tagatud võrdsed võimalused osaleda kogukonna elus	T 8.8.1 Vajalike teenuste väljaselgitamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	T 8.8.2 Avaliku ruumi ja hoonete rekonstrueerimise ja ehitusprojektide koostamisse sihtgruppide esindajate kaasamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor
	T 8.8.3 Puuetega inimestele erinevaid teenuseid pakkuvate mittetulundusühingute toetamine, sh Rakvere Kolmainu Koguduse töökeskus.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, kogudused, projektid
	T 8.8.4 Eluruumide kohandamise jätkamine puuetega inimestele, tagamaks vastavalt nende vajadustele igapäevaelu toimetulek oma kodus.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
E 8.9 Psüühilise erivajadusega inimestele on tagatud tugi iseseisvaks toimetulekuks	T.8.9.1 Psüühilise erivajadusega inimestele igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuse pakkumise jätkamine, uute teenuste arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, era- ja kolmas sektor, projektid, sotsiaalkeskus, riik

	T.8.9.2. Psüühilise erivajadusega inimestele tööhõive suurendamiseks paindlike teenuste arendamine ja pakkumine.	Pidev	Kolmas sektor, linnavalitsus, Töötukassa
	T 8.9.3 Rakvere linna eestkostel olevate isikute igapäevaelu korraldamise teenuse arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus
E 8.10 Töötud osalevad aktiivselt kogukonna elus.	T 8.10.1 Töõharjutuskeskuse jätkusuutlikkuse toetamine ja koostöö arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kolmas sektor, Töötukassa
E 8.11 Hätta sattunud inimestele on tagatud peavari ja toit.	T 8.11 Varjupaigateenuse pakkumine ja Toidupanga tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, sotsiaalkeskus, kolmas sektor, erasektor, VIROL
E 8.12 Märkav, hooliv, teadlik ja aktiivne kogukond.	T 8.12.1. Kogukonna teadlikkuse tõstmine meediakanalite abil, parandamaks inimeste adekvaatset reageerimisoskust probleemsituatsioonides.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, kogudused, kolmas sektor
	T 8.12.2. Sotsiaalteenuste võimalustest teavitamine erinevates kanalites, sh linnaruumis.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.12.3. Sotsiaalvaldkonna positiivne kajastamine meedias.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor
	E 8.12.4. arendada valdkonnaülest ennetustegevust, et olla ajakohane Lääne-Virumaa tervise ja heaolu strateegiline arengukava 2023-2035 põhimõtete ja arvestada riiklike prioriteetidega	Pidev	Linnavalitsus

TERVIS

Hetkeseis

Rakvere linnas on tervislikuks eluks head võimalused. On küllaldaselt rohelust ja sportimisvõimalused on head ning mitmekesised.

Esmatasandil üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid ambulatoorse eriarstiabi vastuvõttude korraldamiseks sobivaid tööruume linnas (sealhulgas haigla ambulatoorse ravi ja diagnostika osakonnas) napib. 2019. aastal valmis esmatasandi tervisekeskus, kus töötavad 10 perearsti ja 2 psühhiaatripraksist. Ambulatoorset eriarstiabi osutavad nii Aktsiaselts Rakvere Haigla kui ka erapraksisena või Tervisekassa valikupartnerina

tegutsevad eriarstid. Aktsiaselts Rakvere Haigla osutab piirkonnas erakorralise meditsiini teenuseid, ambulatoorseid ravi- ja diagnostikateenuseid (sealhulgas kooliõe teenuseid), päeva- ja statsionaarset haiglaravi (sealhulgas iseseisvat statsionaarset õendusabi) ning koduõendusteenuseid. 2021.aastal avati Rakvere Haiglas Lääne-Virumaa taastusravi ja rehabilitatsiooni keskus.

Tervisedendamise tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust arvestades murettekitav: murekohaks perearstide vanus ja nende nimistute ületätuvus. Tervisekassa poolt tasustatuna eriarstide vastuvõtule saamine on mõnel erialal problemaatiline. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab kohe peal tagatud võimalused või üldhaigla pädevuse piiri, saadakse abi Tallinna, Tartu ja Ida-Virumaa haiglatest.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 8.13 Terve ja tervislikke valikuid tegev inimene	T 8.13.1 Tervisedenduslike projektide ja tegevuste toetamine ja neis osalemine, sh tervisedenduslike ürituste korraldamine ja teavitustöö koostöös spordivaldkonnas tegutsevate inimestega. VIROLi tervisenõukogus osalemine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, erasektor, projektid, VIROL
	T 8.13.2 Seksuaalhariduse edendamine.	Pidev	Koolid, Tervisekassa, kolmas sektor
	T 8.13.3 Kardiovaskulaarsete haiguste, pahaloomuliste kasvajate, traumade ja nakkushaiguste vältimine ja ennetamine.	Pidev	Koolid, Tervisekassa, kolmas sektor
	T 8.13.4 Linnakeskkonna arendamine mugavamaks igapäevaseks autovabaks liikumiseks ja tervisespordi harrastamiseks.	Pidev	Linnavalitsus
	T 8.13.5 Sõltuvushäirete ennetamine (tubakatooted, alkohol ja narkootilised ained). Koostöö koostööpartneritega, et tutvustada teenuse kättesaadavust	Pidev	Linnavalitsus, Aktsiaselts Rakvere Haigla, perearstid, Tervisekassa lepingupartnerid, koolid, Tervisekassa, kolmas sektor
	T 8.14.1 Tänapäevase esmatasandi tervisekeskuse arendamine.	Pidev	Erasektor, linnavalitsus, riik

E 8.14 Esmatasandi arstiabi töö- ja teeninduskeskkond vastab kaasaja nõuetele	T 8.14.2 Koostöö arendamine meditsiinisektoriga, sh perearstidega sotsiaal- ja tervishoiuteenuste paremaks koordineerimiseks.	Pidev	Riik, Aktsiaselts Rakvere Haigla, erasektor
E 8.15 Eriarstiabi teenuste osutamise Rakvere linnas on tagatud	T 8.15.1 Aktsiaselts Rakvere Haigla meditsiinilise võimekuse tagamine ja senise linna toetuse jätkumine.	Pidev	Linnavalitsus, Aktsiaselts Rakvere Haigla
E 8.16 Lasteasutustes pakutav tervislik toit aitab kaasa laste tervislike toitumisharjumuste kujunemisele ja lapsed on tervemad	T 8.16.1. Teostatakse lasteaedade ja koolitoidu kvaliteedi ning tervislikkuse järelevalvet	Pidev	Linnavalitsus, vastavad ametkonnad, allasutused, VIROL, TAI, hoolekogud
	T 8.16.2. Tervislikke toitumisharjumusi propageerivate projektide algatamine ja läbiviimine.	Pidev	Linnavalitsus, koolid, lasteaiad, koostööpartnerid, VIROL, TAI

9. KOLMAS SEKTOR

Hetkeseis

Kolmanda sektori organisatsioonid tegutsevad Rakveres aktiivselt erinevates valdkondades (sport, kultuur, sotsiaalvaldkond jne) ja tehakse valdkondade üle koostööd.

Rakvere Linnavalitsusel on hea koostöö mittetulundusühingutega sotsiaal-, haridus-, spordi- ja kultuurivaldkonnas. Näiteks ostetakse päevakeskuse teenust erivajadustega täiskasvanutele EELK Kolmainu koguduselt; erinevas vanuses sihtgruppidele tegutsevad spordi-, tantsu- ja lauluringid jne. Linna kolmas sektor tegutseb iseseisvalt, saades vajadusel tuge Rakvere Linnavalitsuselt ja eraettevõtjatelt.

Aasta 2030 visioon

- Linnakodanikud osalevad aktiivselt linna elu kujundamisel ja edendamisel, tehes valdkondadeülest koostööd.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks.

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostaja, rahastaja
E 9.1 Kodanike heaperemehelike hoiakute arendamine. Suurem kodanike kaasamine.	T 9.1.1 Erinevate võrgustike kaudu linnakodanike teadlikkuse kasvatamine linnas oluliste teemade arutamiseks. Avatud koosolekute ja ümarlaudade edasine regulaarne korraldamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
	T 9.1.2 Rakvere linna kaasamiskava ellurakendamine.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid
E 9.2 Kodanikuühiskonna tugevdamine, linnakeskkonna arendamine	T 9.2.1 Korterühistute ja nõustamine vajaduspõhiselt.	Pidev	Korterühistud, linnavalitsus, projektid, erasektor
E 9.3 Säästva mõtlemise arendamine. Tark tarbimine. Uuskasutuse ja taaskasutuse suurendamine	T 9.3.1 Taaskasutus- ja ringmajandusprojektide toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, Lääne-Viru Jäätmekeskus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.4 Kodanikuühiskonna keskkonna alane koolitus	T 9.4.1 Keskkonnateadlikkuse arendamine koolituste ja projektidega.	Pidev	Linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor
E 9.5 Kolmas sektor on kaasatud erinevate valdkondade arendamisse	T 9.5.1 Erinevate teenuste, ürituste, tegevuste toetamine.	Pidev	linnavalitsus, kolmas sektor, projektid, erasektor

10. ETTEVÕTLUS, TURISM

Hetkeseis

Rakveres ja selle lähimbruses tegutsevate ettevõtete edukus on linna kuvandi üheks oluliseks mõjutajaks ja kandjaks.

Rakverlastele töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida vääridatakse pidevalt tõstes tehnoloogilist taset ning osaledes rahvusvahelises tööjaotuses. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 90 km/h sõidukiirusega on võimalik poole kuni kolmveerand tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. 2020. a valminud Aaspere-Haljala 6,5 km neljarealine teelõik juba lihtsustab ühendust Tallinna ja Rakvere vahel. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvate ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maantee- ja raudteevõrgu kvaliteedi jätkuv parandamine ja liiklusohutuse suurendamine. Samuti on vajalik Viru- ja Järvamaa avaliku transpordivõrguga kaetuse suurendamine ning ühistranspordiliinide parem koordineerimine, sh raudteetranspordiga.

Tulevikus näeme Rakverest teistesse linnadesse igapäevaselt tööle sõitjate arvu kasvu. Tallinna kõrval pakuvad üha enam võimalusi nii Ida-Virumaa linnad kui ka Tartu linn, seda näiteks teadmismahukamate töökohtade osas, kuna kvalifitseeritum tööjõud ja juhid, kellele Rakvere võiks olla sobivaks elupaigaks, on reeglina keskmisest liikuvamad. Rakverlaste jaoks on oluline, et suureneks reisirongide liikumiskiirus (kuni 160 km/h), mugavus ja sagedus nii Tallinna kui ka Narva suunal ning pikendataks elektriraudteed Tapalt Rakvereni ja sealt edasi ka Narvani.

Nagu Eesti, nii on ka Lääne-Virumaa linnastumise tase madalam kui mujal Euroopas. Maakonnas asuvad ettevõtted on elanikkonna vähenemise tingimustes liikumas maakonnakeskusesse, kuna jätkub siseränne maalt linna. Seda soodustab nooremaelastele tüüpiline soov elada suuremates asulates, lähemal haridus-, kultuuri- ja lõbustusasutustele ning igapäevastele teenustele. Sellised muutused toovad ilmselt kaasa Lääne-Virumaa teenindus- ja kaubandussektori töökohtade suurema siirdumise Rakverre, mis omakorda soodustab mujalt Eestist saabuvate teenusekasutajate hulga suurenemist Rakveres.

Erinevaid kvaliteetseid kaupu ja teenuseid pakuvad ettevõtted Rakvere kesklinnas on vajalikud turismi arendamiseks, nagu ka uute turismiatraktsioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine. Turisti Rakverre saabumise motiiviks on konkreetne soov külastada mõnda üha suureneva tuntusega objekti: Rakvere linnuse kogupere keskaja teemapark, 2020 valminud Vallimäe Vabaõhukeskus ja renoveeritud Pikk tänav koos põneva Linnakodaniku Majamuuseumiga, Tarva kuu, Rakvere Teatri kompleks koos teatrikino ja kaitsealuse mõisapargiga, AQVA spaa, arhitektuurselt eriilmeline Keskväljak, Eesti Politseimuseum, Rehbinderi maja jpm. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad Rakvere linna turismistrateegia, turismi arengu- ja tegevuskava, lähtudes Rakvere kui kestliku ja rohelise sihtkoha - „*Green Destination*“ – põhimõtetest.

Välja on arendatud „Visitrakvere“ bränd, mille turundamisega tegeletakse järjepidevalt. Linna kuvandit toetavate kaubamärkidena tuleb edasi arendada õnnestunud tunnuslauset „Väge täis“

ja kultuurikontseptsioonil „Kreisilinn – *Crazy City*“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: Arvo Pärdi muusikapäevad, teatrifestival Baltoscandal, Eesti Ööjooks, Meeste Tantsupidu, Punklaulupidu. Linna küllastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka Rakvere Kultuurikeskuse, Rakvere Turismiinfokeskuse ja Rakvere Spordikeskuse tegevusi ning investeeringuid.

Aasta 2030 visioon

- Rakvere on reisisihina nii Eestis kui rahvusvaheliselt tuntud, hästi ligipääsetav.
- Rakvere on inspireerivate sündmuste toimumise linn. Eestisesed ja rahvusvaheliselt huvipakkuvad atraktsioonid ja muud turismitooted motiveerivad Rakvere küllastamist ja korduvküllastusi ning pikendavad nii sise- kui välisküllastaja viibimist Rakveres ja piirkonnas.
- Rakvere on kestliku ja rohelise väärtuspõhise sihtkohana külalislahke ja turvaline, linnas viibija küllastajakogemus on ühtlaselt kvaliteetne ja ootusi ületav. Turismitooted ja -teenused on inspireerivad, meelde jäävad ja uuendusmeelsed.
- Linnas ja lähikonnas on rahvusvaheliselt tuntud suure ekspordivõimekusega ettevõtteid, mis kasutavad kaasaegseid tehnoloogiaid ning mille töötajad on motiveeritud.
- Ettevõtjatele on sotsiaalse ja tehnilise taristu teenuste pakkujad taganud hea kvaliteediga ning konkurentsivõimelise hinnaga teenused, mis motiveerivad neid siin oma tegevust arendama. Turismisektoris on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu, korraldatud on vajaduspõhine ümber- ja kutseõpe.
- Rakverel on hästi toimivad transpordiühendused Euroopa suunal Tallinna Ülemiste liiklussõlme.
- Linna poolt tagatud avalikud teenused ja sportimisvõimalused pakuvad linna turismiettevõtjatele klientide juurdevõitmisel tuntuvat tuge.
- Kesklinn on elav äri- ja kultuurikeskus, millel on atraktiivsed jalgsi liikumise ja muud ühendused Rakvere linnusega.
- Linnas toimuvad kultuuri- ja spordisuurüritused, mis toetavad kohalikku ettevõtlust ja toimivad ka mainekujundusprojektidena. Rakvere on aastaringelt turistidele atraktiivne.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 10.1 Ettevõtluse arendamiseks vajaliku taristu väljaarendamine	T 10.1.2 Kauba tn – Arkna tee raudteeviadukti projekteerimine ja väljaehitamine.	2025 2030	Linnavalitsus, riik, projektid
E 10.2 Linna külastavate turistide arvu suurendamine	T 10.2.1 Rakvere turismivaldkonna infomaterjalide arendamine.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
	T 10.2.2 Turismimessidel (Eestis (TourEST), Soomes (Matka), Lätis) osalemine ja sellega seotud tegevuste koordineerimine kõigi huvitatud osapoolte maksimaalseks kaasamiseks.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, kolmas sektor, projektid
E 10.3 Turistide Rakveres viibimise aja pikendamiseks vaatamisväärsuste arendamine	T 10.3.1 Rakvere kui Rohelise Sihtkoha (<i>Green Destination</i>) arendamine	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
	T 10.3.2 Vallimäe Vabaõhukeskusesse, Rakvere linnusesse ja Tarva juurde saabuvate turistide vana- ja kesklinna meelitamine visuaalselt ühendatud objektide jada abil.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, kultuuriministeerium
	T 10.3.3 Pikk 22 arendamine.	2024- 2025	Linnavalitsus, erasektor, projektid Kultuuriministeerium
	T 10.3.4 Kesklinna atraktiivsuse suurendamine linnaplaneerimise ja ehitustegevuse abil. Linnaruumi täiendavate vaatamisväärsuste rajamine, mida nägemata ei taheta Rakverest mööduda	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, projektid
E 10.4 Positiivse maine	T 10.4.1 Julge ja nüüdisaegse linna kuvandi - „ <i>Kreisi linn/Crazy City</i> “ jätkuv kasutamine.	Pidev	Linnavalitsus
	T 10.4.2 Koostöö arendamine kultuuri- ja spordivaldkonnas tegutsejatega.	Pidev	Linnavalitsus

hoidmine ja reklaam	T 10.4.3 Brändi Visitrakvere turundamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid
	T 10.4.4 Linna tunnuslause „Väge täis/Full of Power“ ja sümbolika jätkuv levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid

Lisaks turismi ning ettevõtluse arendamise alaste tegevuste loetelu

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 10.5 Välis- suhtluse arendamine	T 10.5.1 Koostöösuhete arendamine sõpruslinnadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.2 Koolide välissuhtluse toetamine, sh õpilas- ja isetegevusrühmade vahetused.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.3 Rakveres tegutsevate erinevate rahvuste kultuuriseltside tegevuse toetamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.4 Linna reklaamimine konverentsiturismi sihtkohana. Konverentside, koolituste ja ürituste korraldamise võimaluste selgitamine.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
	T 10.5.5 Kontaktide loomine ja informatsiooni kogumine koostööprojektide võimaluste kohta koostöös saatkondadega.	Pidev	Linnavalitsus, projektid, erasektor
E 10.6 Turismi arendamine	T 10.6.1 Vallimäe Vabaõhukeskuse, Rakvere linnuse, Rakvere vanalinna projektide jätkamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.6.2 Kontserdi- ja etendustegevuse korraldamine Vallimäel, vanalinnas ja keskväljakul ning teistes kontserdipaikades.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, projektid, erasektor
	T 10.6.3 Hooajaliste linnaekskursioonide korraldamine väljaõppinud giidide juhtimisel.	Pidev	Linnavalitsus, erasektor, SA Virumaa Muuseumid
	T 10.6.4 Linna logo ja tunnuslause levitamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.5 Rakvere linna mainekontseptsiooniga trükiste, kaartide, audio-visuaalse materjali ning turistide teenindavate infostendide ja -viitade valmis-	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa

	tamine- uuendamine ja paigaldamine turisti teekonnale (sh Tallinna-Peterburi maanteele).		Muuseumid, erasektor
	T 10.6.6 Turismiviitade ja –info paigutamine turistide kogunemispaiikadesse: Keskväljak, promenaad, bussijaam, linnus.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.7 Viitadele ingliskeelse informatsiooni lisamine. Näiteks linna sissesõitudel on eestikeelne sõna „kesklinn“ halvasti mõistetav.	2025	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.8 Terviklike turismitoodete väljaarendamine koostöös Rakvere turismi piirkonna partneritega.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.9 Rakvere lisamine rahvusvahelistesse turismimarsruutidesse ja vastava viidastiku paigaldamine.	Pidev	Linnavalitsus, SA Virumaa Muuseumid, erasektor
	T 10.6.10 Turismiümarlaudade ja koolituste korraldamine	Pidev	Linnavalitsus,
E 10.7 Ettevõtluse arendamine	10.7.1 Kontaktide algatamine, koostöö loomine ja ühisprojektide väljatöötamine siinse piirkonna ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ning Rakvere sõpruslinnade vahel.	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor
	10.7.2 Valdonna arengule suunatud projektide ettevalmistamine ja elluviimine (nii kohalikul, regionaalsel, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil).	Pidev	Linnavalitsus, koostööpartnerid, projektid, erasektor

11. Elanikkonnakaitse

Kriisi korral on väga oluline, et selleks oleks ühtviisi hästi ette valmistunud nii omavalitsused, ettevõtted, korteriühistud kui üksikisikud.

Rakvere linnal on elanikkonnakaitse arendamine ja kriisivalmiduse tõstmine fookuses ja tegevused käivad paralleelselt mitmes lõigus:

elanikele jagada infot, seal saab laadida telefoni, on tagatud vesi ja elekter. Tegemist ei ole evakuaatsioonikeskusega, kus pakutakse öömaja, vaid seal saab lühiajaliselt viibida.

Elanike teadlikkuse tõstmine

Kriisis on igal oma roll. On oluline, **et iga kodanik** kasutaks võimalust kriisiks valmistuda - varu enne maru - ning teha endast olenev, et toiduvaru ja turvalisus oleks tagatud endale, oma perele, lähedastele - ja kui siis on tõesti abi tarvis, on lähim tugi kohalik omavalitsus.

Rakvere linna senine kogemus näitab pigem, et inimestel teadlikkus erinevates kriisides toimetulekuks on pigem vähene ja sestap on järjepidev teadlikkuse tõstmine oluline.

Korterühistutel on suur roll, kuidas luua valmidus kriisiolukorras toimetulekuks. Pikaajalise elektrikatkestuse korral suudavad elutähtsate teenuste osutajad Rakvere linnas kortermajadele tagada kuni 72 tundi nii soojust kui ka veevarustuse - aga seda ainult juhul, kui kortermajal on välja ehitatud vastuvõtuvõimekus (vahepump olemas).

Korterühistute infopäevade korraldamine (2022. a mais ja novembris) koostöös VIROLi, Päästeameti, AS Rakvere Vesi, AS Rakvere Soojuse ja AS KredEx esindajatega ning info jagamine linna kanalites.

Suuremahulise kriisi korral toimub elanikkonna teavitamine liiklusvahendi ringi liikudes linnas, rääkides ruuporist. Samuti saab kõige käidavamatesse kohtadesse – ostukeskused, poed, bussijaam, korterelamute sissepääsud paigaldada infoplakatid.

Ohuteavituse sireenisüsteemid

Päästeamet arendab üle-eestilist ohusireenide võrgustikku ja paigaldab Rakveresse kaks sireenipunkti. Sireenide võrgustik on üks osa ohuteavituse süsteemist. Lisaks kasutatakse kiireks ohuteavituseks erinevaid kanaleid ja vahendeid, nagu massimeedia, asutuste veebileheküljed ja sotsiaalmeediakanalid, mobiiltelefonide sõnumid, vajadusel ka valjuhääldeid ja ükselt uksele teavitamist. Eesmärk on võimalikult paljusid inimesi õigeaegselt ohu eest hoiatada.

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad, koostööpartnerid
E 11.1 Avalike varjumiskohtade arendamine	T 11.1.1 Avalikele varjumiskohtadele luuakse generaatori ühendamise võimekus	2024-2030	Linnavalitsus, projektid
	T 11.1.2 Avalike varjumiskohtade sisustamine vastavalt nõuetele	2024-2030	Linnavalitsus, projektid
E 11.2 Kerkuskeskuste arendamine	T 11.2.1 Kerkuskeskuste tarbeks nõutava sisustuse hankimine	2024-2030	Linnavalitsus, projektid

E 11.3 Elanike kriisiteadlikkuse ja iseseisva valmisoleku suurendamine	T 11.3.1 Teabepäevade ja koolituste korraldamine elanikele	Pidev	Linnavalitsus, Päästeamet, projektid
E 11.4 Kohaliku oma-valitsuse kriisialase võime suurendamine	T 11.4.1 Kriisimeeskonna liikmete koolitamine	Pidev	Linnavalitsus, Päästeamet, projektid

12. RAHANDUS JA EELARVESTRAATEEGIA (2024-2030)

Hetkeseis

Rakvere linna eelarve tulude poole laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus, sealhulgas tööstusalade areng.

Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike ja maksumaksjate arv. Kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisu parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest.

Inimesed valivad oma elukoha üldiselt järgmiste parameetrite järgi:

- sobiv töö,
- haridusasutuste olemasolu ja kvaliteet,
- elamispinna hind ja kättesaadavus,
- vaba aja veetmise võimalused,
- elukeskkonna turvalisus.

Elanikkonna suurendamiseks Rakvere linnas on vajalik eelkõige elamu- ja ärimaade planeerimine. Maakonnakeskusena on Rakverele oluline hea koostöö riigiasutustega ning nende esindatuse säilimine ja suurenemine linnas.

Järgnevatel aastatel ei saa välistada uute laenukohustuste võtmist, et kaasfinantseerida eurotoetuste abil tehtavaid vajalikke investeeringuid.

Võimalike kohalike maksude kehtestamine

Lisaks Rakveres juba kehtivatele kohalikele maksudele on olnud arutlusel täiendavate kohalike maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate võimalike maksude headest ja halbadest külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Mütüigimaks	Esialgu võib tulu linnakassase suurenedada.	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevatelt ettevõtjatelt. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile.
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist.	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ilmselt ei kata võimalikke tulusid.
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel.	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu.

Tulevikus võib toetava seadusandliku baasi korral, sarnaselt paljudele Euroopa riikidele, arutada veel muude maksuliikide – turismimaks, linnamaksu, ökomaksu vmt - kehtestamist, tingimusel, et kogutavad vahendid saavad sihtotstarbeliselt kasutatud linna ja piirkonna turismiatraktsioonide turunduseks ja puhkamisvõimaluste reklaamiks.

Aasta 2030 visioon

- Linna tulubaas lubab pakkuda kodanikele kõrgetasemelisi avalikke teenuseid.
- Maksuraha kasutamine on jätkuvalt vastutustundlik, tehtavad kulutused on selged ja läbipaistvad.
- Haldusterritoriaalse ümberkorralduse käigus on suurenenud linna maksubaas ja kasvanud investeerimisvõimekus, mille abil saab linnakeskkonda paremini arendada.

Tähtsaimad eesmärgid ja tegevused tulevikusoovide saavutamiseks, mis nõuavad kohest rakendamist

Eesmärkide prioriteetsus, saavutamiseks vajalikud tegevused, teostaja, finantsallikad ja aeg

Eesmärk	Tegevus	Aeg	Teostajad, rahastajad
E 11.1 Finantsjuhtimise parandamine	T 11.1.1 Linna ja allasutuste finantsplaneerimise parandamine rahaliste vahendite efektiivsem kasutamine.	Pidev	Linnavalitsus
E 11.2 Linna projektide efektiivsuse seire	T 11.2.1 Erinevate projektide suurem koordineerimine, nende sünergiavõimaluste otsimine ja efektiivsuse seire vältimaks projektide juhuslikkust ja ühekordset efekti. Ettevalmistustööd Euroopa Liidu vahendite taotlemiseks ja taotluste ettevalmistamine.	Pidev	Linnavalitsus, allasutused, riik, koostööpartnerid, projektid

E 11.3 Linna finantsvõimekuse tagamine	T 11.3.1 Prioriteetseks pidada investeeringute tegemise võimekust omavahenditest. Majandusolude ning investeerimisvõimaluste paranedes hoida linna rahalist seisu olukorras, et tagada laenuvõtmise vajalik võimekus lubatud laenukoormuse piires.	Pidev	Linnavalitsus
--	--	-------	---------------

Rakvere linna eelarvestrategia 2024-2030

RAKVERE LINN määruse nr ja kuupäev	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2029 eelarve	2030 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	29 267 152	30 642 303	32 609 682	34 531 777	36 583 575	38 774 061	41 112 847	43 610 217
Maksutulud	16 333 244	17 977 000	19 410 450	20 765 843	22 215 956	23 767 413	25 427 300	27 203 198
sh tulumaks	16 139 560	17 825 000	19 251 000	20 598 570	22 040 470	23 583 303	25 234 134	27 000 523
sh maamaks	171 499	149 000	156 450	164 273	172 486	181 110	190 166	199 674
sh muud maksutulud	22 185	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	3 125 013	3 134 114	3 196 796	3 260 732	3 325 947	3 392 466	3 460 315	3 529 521
Saadavad toetused tegevuskuludeks	9 291 030	9 077 189	9 548 436	10 051 202	10 587 672	11 160 182	11 771 232	12 423 498
sh tasandusfond	1 429 380	1 779 694	1 806 389	1 833 485	1 860 988	1 888 902	1 917 236	1 945 994
sh toetusfond	6 873 726	6 350 740	6 795 292	7 270 962	7 779 930	8 324 525	8 907 241	9 530 748
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	987 924	946 755	946 755	946 755	946 755	946 755	946 755	946 755
Muud tegevustulud	517 865	454 000	454 000	454 000	454 000	454 000	454 000	454 000
Põhitegevuse kulud kokku	26 388 691	29 238 196	30 063 169	30 810 949	31 661 074	32 533 593	33 539 619	34 588 558
Antavad toetused tegevuskuludeks	2 394 109	3 195 921	3 243 860	3 289 274	3 332 035	3 372 019	3 412 483	3 463 670

	23 994	26 042	26 819	27 521	28 329	29 161	30 127	31 124
Muud tegevuskulud	582	274	309	675	039	574	136	887
sh personalikulud	15 110	16 201	16 688	17 188	17 790	18 412	19 057	19 724
	323	985	045	686	290	950	403	412
sh majandamiskulud	8 882	9 792	10 086	10 287	10 493	10 703	11 024	11 355
	566	489	264	989	749	624	733	475
sh muud kulud	1 693	47 800	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Põhitegevuse tulem	2 878	1 404	2 546	3 720	4 922	6 240	7 573	9 021
	461	107	514	828	501	468	228	659
Investeeringustegevus kokku	-2 229	-7 188	-7 586	-5 016	-6 365	-5 977	-1 235	-1 185
	132	881	097	718	990	207	000	000
Põhivara müük (+)	89 003	350 000	100 000	20 000	20 000	15 000	15 000	15 000
Põhivara soetus (-)	-2 784	-17 179	-17 543	-4 793	-7 643	-7 248	-1 000	-1 000
	211	988	188	673	958	826	000	000
sh projektide omaosalus	-1 916	-4 306	-7 235	-4 685	-6 035	-5 742	-1 000	-1 000
	175	682	297	918	990	207	000	000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	868 036	10 198 000	10 307 891	107 755	1 607 968	1 506 619	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-99 616	-46 093	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Finantstulud (+)	82 737	90 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Finantskulud (-)	-385 081	-600 800	-500 800	-400 800	-400 000	-300 000	-300 000	-250 000
Eelarve tulem	649 328	-5 784 774	-5 039 583	-1 295 890	-1 443 489	263 261	6 338 228	7 836 659
Finantseerimistegevus	-1 804 522	2 606 000	4 000 000	2 500 000	-1 000 000	-280 000	-4 000 000	-4 000 000
Kohustiste võtmine (+)	0	4 206 000	6 000 000	4 500 000	2 000 000	2 720 000	0	0
Kohustiste tasumine (-)	-1 804 522	-1 600 000	-2 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Likviidsete varade muutus (+/-)	-1 155 194	-3 178 774	-1 039 583	1 204 110	-2 443 489	-16 739	2 338 228	3 836 659

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	5 489 649	2 310 875	1 271 292	2 475 402	31 913	15 174	2 353 401	6 190 060
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	8 325 827	10 931 827	14 931 827	17 431 827	16 431 827	16 151 827	12 151 827	8 151 827
Netovõlakoormus (eurodes)	2 836 179	8 620 953	13 660 536	14 956 426	16 399 915	16 136 654	9 798 426	1 961 767
Netovõlakoormus (%)	9,7%	28,1%	41,9%	43,3%	44,8%	41,6%	23,8%	4,5%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	28 784 606	24 513 842	24 457 262	29 766 623	34 457 509	37 442 807	41 112 847	43 610 217
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	98,4%	80,0%	75,0%	86,2%	94,2%	96,6%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	25 948 427	15 892 890	10 796 726	14 810 197	18 057 594	21 306 153	31 314 421	41 648 450

	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2028 eelarve	2028 eelarve
Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)							
01 Üldised valitsussektori teenused	150 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	100 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000	0	0	0	0	0	0
04 Majandus	3 106 682	1 500 000	2 000 000	3 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	3 106 682	1 500 000	2 000 000	3 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
05 Keskkonnakaitse	420 000	393 188	143 673	143 958	8 826	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	307 891	107 755	107 968	6 619	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	420 000	85 297	35 918	35 990	2 207	0	0
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	450 000	200 000	200 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	450 000	200 000	200 000	0	0	0	0

07 Tervishoid	240 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	240 000	0	0	0	0	0	0
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	12 288 706	15 050 000	2 050 000	0	740 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	12 288 706	10 000 000	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	5 050 000	2 050 000	0	740 000	0	0
09 Haridus	484 600	400 000	400 000	4 500 000	5 500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	484 600	0	0	1 500 000	1 500 000	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	400 000	400 000	3 000 000	4 000 000	0	0
10 Sotsiaalne kaitse	40 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	40 000	0	0	0	0	0	0
KÕIK KOKKU	17 179 988	17 543 188	4 793 673	7 643 958	7 248 826	1 000 000	1 000 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	12 873 306	10 307 891	107 755	1 607 968	1 506 619	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	4 306 682	7 235 297	4 685 918	6 035 990	5 742 207	1 000 000	1 000 000

	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve	2028 eelarve	2028 eelarve
Suuremad investeringud nimeliselt	2 563 100	0	0	0	0	0	0
04 Kastani pst ehitus	0						
<i>sh toetuse arvelt</i>	0						

<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	2 563 100						
04 Võidu tn ehitus	0	1 500 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 500 000					
04 Vabaduse tn ehitus	0	0	1 000 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			0				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			1 000 000				
04 Rägavere tn ehitus	0	0	1 000 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			0				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			1 000 000				
04 Tartu tn ehitus	0	0	0	3 000 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>				0			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>				3 000 000			
04 Pika tänava arendus	50 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	50 000						
05 Lai 34 park-puhkeala	0	300 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		238 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		62 000					
05 Rahvaaija tiigi korrastamine	33 159	93 188	143 673	143 958	8 826	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	24 869	69 891	107 755	107 968	6 619		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	8 290	23 297	35 918	35 990	2 207		
05 Skatepark ehitus	320 000	0	0	0	0	0	0

<i>sh toetuse arvelt</i>	0						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	320 000						
06 Tänavavalgustuse uuendamine	300 000	200 000	200 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	300 000	200 000	200 000				
06 Kalmistu müüride uuendamine	150 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	150 000						
07 Tervisekeskuse jahutussüsteem	240 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	240 000						
08 Sporditaristuste ehitus, virgestusala ja sisejõusaal	217 500	50 000	50 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	217 500	50 000	50 000				
08 Jalgpallihall	2 071 206	5 000 000	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	2 071 206	0					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		5 000 000					
08 Spordihalli majutuskohtade ehitus					740 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					0		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					740 000		
08 Arvo Pärdi muusikamaja	10 000 000	10 000 000	2 000 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	10 000 000	10 000 000					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	0	0	2 000 000				
09 Vabaduse tn koolihoone ehitustööd	74 000	0	0	0	0	0	0

<i>sh toetuse arvelt</i>	0						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	74 000						
09 Vabaduse tn koolihoone rekonstrueerimine	130 000	400 000	400 000	4 500 000	5 500 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	0	0	0	1 500 000	1 500 000		
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	130 000	400 000	400 000	3 000 000	4 000 000		
09 Muusikakooli instrumentide uuendus	186 000	0	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	139 000						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	47 000						

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rakvere linn	täitmine	eeldatav täitmine	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	29 267 152	30 642 303	32 609 682	34 531 777	36 583 575	38 774 061	41 112 847	43 610 217
Põhitegevuse kulud kokku	26 388 691	29 238 196	30 063 169	30 810 949	31 661 074	32 533 593	33 539 619	34 588 558
Põhitegevustulem	2 878 461	1 404 107	2 546 514	3 720 828	4 922 501	6 240 468	7 573 228	9 021 659
Investeeringustegevus kokku	-2 229 132	-7 188 881	-7 586 097	-5 016 718	-6 365 990	-5 237 207	-1 235 000	-1 185 000
Eelarve tulem	649 328	-5 784 774	-5 039 583	-1 295 890	-1 443 489	1 003 261	6 338 228	7 836 659
Finantseerimistegevus	-1 804 522	2 606 000	4 000 000	2 500 000	-1 000 000	-1 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Likviidsete varade muutus (+ /-)	-1 155 194	-3 178 774	-1 039 583	1 204 110	-2 443 489	3 261	2 338 228	3 836 659

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	5 489 649	2 310 875	1 271 292	2 475 402	31 913	35 174	2 373 401	6 210 060
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	8 325 827	10 931 827	14 931 827	17 431 827	16 431 827	15 431 827	11 431 827	7 431 827
Netovõlakoormus (eurodes)	2 836 179	8 620 953	13 660 536	14 956 426	16 399 915	15 396 654	9 058 426	1 221 767
Netovõlakoormus (%)	9,7%	28,1%	41,9%	43,3%	44,8%	39,7%	22,0%	2,8%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	28 784 606	24 513 842	24 457 262	29 766 623	34 457 509	37 442 807	41 112 847	43 610 217
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	98,4%	80,0%	75,0%	86,2%	94,2%	96,6%	100,0%	100,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	25 948 427	15 892 890	10 796 726	14 810 197	18 057 594	22 046 153	32 054 421	42 388 450

KOKKUVÕTE

Rakvere linna areng on jätkusuutlik. Iga valdkonna töögrupis leiti, et kui võrrelda ennast analoogsete linnadega, on meil asjad üle keskmise head. Rakvere on käinud head rada ning ei ole põhjust praegust suunda muuta. Linn tahab edaspidigi silma paista julgete ja uuenduslike tegemistega. Teiselt poolt ollakse oma rahaliste võimaluste suhtes konservatiivsed ning linnakassast väljakäidud eraldised peavad olema tehtud vastutustundlikult. Investeeringute suuna poolt valitsegu mõistlik tasakaal asfaldi ja betooni ning inimkapitali panustamise vahel. Ühest küljest on mõisteta kodanike seisukoht, et enne toredate uute hoonete ja skulptuuride ehk n-ö „kellad – viled“ ehitamist tuleb teed ja tänavad korda teha, kuid teisest küljest - ainult korras tänavaid ja kõnniteid turist vaevalt vaatama tuleb. Panustada tuleb ka atraktiivsemasse ehitusse, mis inimesed ja raha liikuma paneb ning ka teede remondiks rohkem ressursse toob. Eesmärgiks seatud eri valdkondade või projektide suurima ühisosana tuleb nimetada järgmisi olulisimaid prioriteete:

- Haridus. See valdkond moodustab linnakassa väljamaksetest üle poole ning selle kvaliteedi tagamine ja korrashoid on linna arengut silmas pidades kõige olulisem.
- Linna jalg- ja jalgrattateede remont ja ehitamine. Linna kompaktsust arvestades praegu tugevat arendamist nõudev valdkond. Nõuab suuri investeeringuid ning lähimas tulevikus tuleb aktiivselt otsida fondidest väliseid rahastusvõimalusi.
- Ettevõtlusele soodsate tingimuste tagamine Rakvere tööstusalade kruntide ettevalmistamise ja pakkumisega.
- Kesklinna atraktiivsuse suurendamine ning turistide juurdemeelitamine. Linnuse ja Tarva parem sidumine kesklinnaga.

Arengukava on aluseks linna eelarve koostamisel vastavalt siin toodud prioriteetidele. Kuna saajaprotsendilist oskust tulevikku prognoosida meile antud ei ole, tuleb selleski kavas teha olude muutudes vastavaid parandusi. Kõiki varasemast arengukavast pärit ideid ning töögruppides tekkinud uusi mõtteid on püütud siin kajastada. Kõik soovid võivad ju lõpuks realiseeruda. Siin on nad seatud sellisesse järjekorda, mida meie praegused parimad teadmised ja rahalised võimalused lubavad.